

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.

Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marshall, Sibiu

*Apare în fiecare Duminică***INSERTATE:**se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

De preste săptămână.

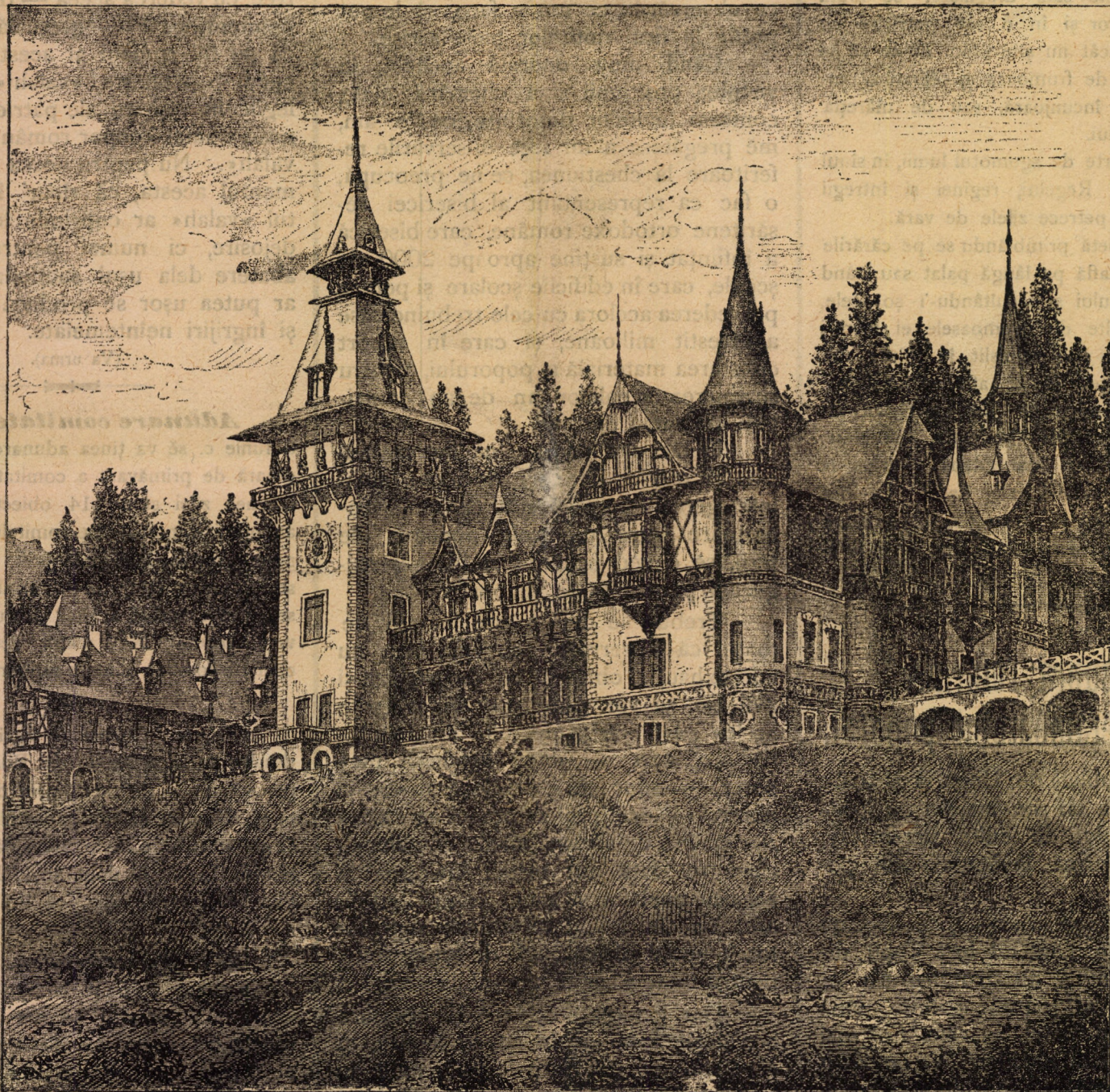
S'a ținut în Budapesta ancheta asupra proiectului reformei învățământului poporal; metropoliții nostri, Dr.

Castelul Peleş din Sinaia.

— Vezi ilustrația. —

Foile din România aduc știrea, că curtea regală română 'și-a luat săptămâna aceasta rezidența (locuința) de vară la Sinaia. De-

Dintre toate însă cel mai mare și mai elegant e Castelul Peleş, al familiei regale, zidit în mijlocul brazilor, la poalele muntelui Buceci, a cărui icoană o dăm în numărul nostru de azi.

CASTELUL PELEȘ DIN SINAIA.

Mihalyi și Metianu au vorbit contra proiectului.

*

S'a pornit de nou mișcare pentru recunoașterea Românilor din Turcia, ca naționalitate deosebită.

*

În războiul dintre Japonezi și Ruși, Japonezii au câștigat o mare învingere, lângă Kinciu. Aici a fost lupta cea mai mare de până acum în acest războiu; din ambele părți au căzut mai multe mii de oameni. Japonezii înaintează spre Port-Arthur. Kuropatkin grăbește a elibera orașul.

odată cu curtea se mută apoi pe vară în Sinaia și multe familii boeresti, în vilele frumoase de pe valea Prahovei și peste tot vara Sinaia e cercetată de mulți oaspeți, din toate părțile. Frumseța naturii atrage pe oameni aici, căci Sinaia este foarte frumoasă.

Natura a încunjurat valea în care se află Sinaia cu munți uriași și cu păduri de brădet, cu ape viiitoare, cari se reped spre Prahova, dând locului o înfățișare sălbatic-poetică, ear' oamenii au înfrumșet și ei această icoană naturală, ridicând în luminișul, ce se deschide între munți, vile în stil elegant și poetic, hoteluri, băi și alte așezăminte, cari fac mare plăcere ochiului în mijlocul sălbătăcimii naturii.

Locul, unde e așezată Sinaia era odinioară nelocuit și sălbatic, și numai cu 3—4 sute de ani înainte s'au așezat pe aici niște călugări. În veacul XVII. s'a zidit apoi mănăstirea de azi și 'i-s'a dat numirea de Sinaia.

Insemnătate deosebită înse 'și-a câștigat Sinaia prin hotărîrea regelui Carol de a-și zidi aici un castel, ca rezidență de vară. Aceasta s'a întâmplat la 1871.

Regele a vizitat, curînd după venirea sa în România, ca prinț, valea Prahovei și mănăstirea Sinaia. Locul sălbatic și pitoresc 'i-a plăcut atât de mult, încât la 1871 s'a hotărît să petreacă vara aici, dimpreună cu regina. Frumseța locului 'i-a hotărît în sfîrșit de a-și

zidi aici castelul, pe care l-au numit Castelul Peleş, după numele riuleţului de munte, ce curge pe lângă el.

Dar' zidirea a dat dela început de mari greutate şi pedeci, puse parte de sălbătăcia locului, parte de întâmplările mari şi hotărâtoare ale ţării. Abia în 10 ani a putut fi sfârşit castelul pe deplin. Zidirea s'a început la 1873, dar' în vremea războiului cu Turcia lucrările au stat locului şi numai în timp de pace au fost continuate. Astfel castelul a fost început de prinţul Carol, dar' a fost sfârşit de Regele încoronat al României neatinat. Aceasta ne-o spune poezia lui Alexandri, săpată pe o placă de bronz, când a fost gata castelul:

»Eu Carol şi al meu popor
Zidit-am într'un gând şi dor
În timp de lupte — al meu regat
În timp de pace al — meu palat».

Închis în valea sălbatică a Peleşului, castelul cu turnurile, turnuleţele, balcoanele şi cu toate formele sale drăgălaşe, se arată atât de impunător şi în o aşa potrivire cu împrejurimea, încât nu ştie omul de ce se mire mai mult, de frumoasa şi sălbatica împrejurime ce l'încunjoară, sau de măreţia însăşi a castelului.

Aici, departe de sgomotul lumii, în sinul naturii, îi place Regelui, reginei şi întregii familii regale a petrece zilele de vară.

Regina poartă primblându-se pe cărările şi aleele, ce se află pe lângă palat sau stând pe ţărâma Peleşului şi ascultându-i şoaptele, de sigur că multe din frumoasele ei lucrări poetice literare i-s-au zemislit în minte sub impresia frumuseţii, ce se află în acest loc. Aici a scris regina-poetă »Carmen Sylva« între altele şi frumoasele »Povestile Peleşului«.

Anul trecut s'a mai adăos o aripă la castel, locuinţa micului prinţ Carol. Ea însă nu se poate vedea în ilustraţie, fiind zidită în partea din dos dela faţada, ce ne-o înfăţişează ilustraţia,

Ancheta asupra reformei învăţământului poporal.

Opinia publică din Ungaria şi toate foile se ocupă cu viu interes cu proiectul ministrului de culte Berzeviczy, privitor la reforma învăţământului poporal.

Ancheta sau comisia, convocată de ministru, în care au fost Capii diferitelor biserici şi alţi fruntaşi, s'a întrunit Vineri şi a ţinut şedinţe până Miercuri în săptămâna aceasta. Cei mai mulţi membrii ai anchetei au laudat şi aprobat proiectul, în deosebi reformaţii, şi episcopul nefericiţilor Ruteni, cari îl află patriotic. Catolicii l-au combătut numai din punct de vedere confesional, ear' arhieriei nostri, metrop. Metianu şi Mihalyi cum şi episcopul sârb Lucian Bogdanovici (deşi acesta cam împăciuitor) au combătut proiectul din punct de vedere bisericesc-naţional şi pedagogic.

Escelenţia Sa metrop. Meţianu a vorbit Vineri, Sâmbătă episcopul sârbesc Bogdanovici, ear' Luni Escelenţia Sa metrop. Dr. Mihalyi.

Ancheta a fost deschisă de ministrul Berzeviczy prin o vorbire mai lungă, în care arată ideile, după cari s'a făcut proiectul şi accentuând între altele în deosebi, că prin acest proiect nu se intenţionează maghiarisarea cu-

sila, nici nu vrea guvernul, ca popoarelor nemaghiare să li-se ia naţionalitatea, ci se dă tot mai mult prilej cetăţenilor a putea învăţa limba statului.

Deschizându-se desbatere preste tot asupra proiectului, vorbesc canonicii Steinberger şi Komlossy, cari susţin, că proiectul e stricacios bisericii, dar' încolo zic că faţă de naţionalităţi nu e destul de energic, vorbeşte apoi dep. Polonyi, din punct de vedere şovinist, ear' după el rosteşte Escel. Sa Meţianu următoarea interesantă vorbire:

Escelenţa Voastră, Dămnule Ministru!

Mult Onorată Ancheta!

Din considerare la vârsta mea înaintată, numai puţin pentru încungiu-rarea eventualelor neînţelegeri şi restălmăciri, binc voiţi, Vă rog, a permite, ca observările, ce am a face, să le pot preda în firul notiţelor mele scrise.

Când, mult onorată anchetă, în virtutea poziţiunii şi a chemării mele, conform înaltelor datorinţe, ce le am, mă pregătesc a-mi face observările referitoare la chestiunea, ce ne preocupă, o fac ca reprezentant al bisericii răsăritene ortodoxe române, care biserică a înfiinţat şi susţine aproape 2000 de şcoli, care în edificile şcolare şi pentru provederea aceloră cu cele trebuincioase a investit milioane, şi care în raport cu starea materială a poporului, pentru susţinerea şcoalelor an de an contribuie cu sume enorme.

O fac mai departe ca fiu credincios al patriei, care aş dori ca bună-înţelegerea frăţească atât de mult trebuitoare între diferitele popoare ale ţării, să o ved neclintit stabilită şi asigurată pentru toate timpurile.

Trebuie să declar însă înainte de toate, că observările, ce voi face nu vor exhausta obiectul cu desăvârşire şi nici nu se vor pute estinde la toate acelea părţi ale proiectului de sub întrebare, cari — după modesta mea părere — sunt de excepţionat, — căci durere — acel proiect numai cu câteva zile înainte de aceasta mi-s'a comunicat, când totodată am primit invitarea la aceasta anchetă şi astfel pentru studiarea temeinică a celui proiect şi preste tot a acelei afaceri atât de importante, pentru mine a fost o imposibilitate fizică.

Dar' cu toate acestea în preseara acelei zile mari şi de adânc înţeles, în care aproape cu 1900 de ani înainte de aceasta Domnul cu puterea sfântului său duh a trimes în lume pe apostolii săi ca tuturor oamenilor să le provăduiască cuvântul pe limba lor proprie, eată cu mulţumită bucurosi ascultând invitarea Escelenţei Sale, am venit în mijlocul Domniilor Voastre, ca faţă de proiectul de lege ce ne stă înainte să dau în general expresiune temerilor mele isvorite din sentimentul meu religios şi din cel mai curat patriotism.

Imi susţin de altfel dreptul, ca observările mele mai amănunţite şi meritoriale să le subştern mai târziu în scris Escelenţei Sale Domnului ministru spre binevoitoare luare în considerare.

Înainte de-ce aş trece la însuşi proiectul de lege, Vă rog să-mi per-

miteţi a face câteva scurte reflexiuni referitoare la unele expresii aflătoare în motivarea proiectului.

Motivarea proiectului susţine, că nu este de lipsă şi nu ar fi nici motivat, ca comunele şi confesiunile patriotice să fie lipsite de dreptul lor de-a înfiinţa şi a susţine şcoli. Declaraţiunea aceasta indirect conţine în sine constatarea, că în patria noastră ar putea să existe şi confesiuni nepatriotice.

Adânc întristat am cetit aceste cuvinte ale motivării, Mult Onorată Anchetă, căci eu unul nu pot crede, că în aceasta ţeară ar putea să existe şi vre-o confesiune nepatriotică, fiind-că în special credincioşii bisericii mele consideră iubirea patriei între cele dintăiu virtuţi şi astfel o şi urmează.

Şi să-mi-se ierte susceptibilitatea, Mult Stimatilor Domni, când nu pot să trec cu vederea aceea — de bună seamă neintenţionată — greşeală a motivării, că pe fiii români ai acestei ţări consecuent îi numeşte »valahi«, deşi toate legile în vigoare ale patriei noastre cunosc numai »popor român«, nu »popor valah«. Nu pentru aceea amintesc momentul acesta, că doar' însuşi cuvântul »valah« ar cuprinde în sine vre-o dejosire, ci numai pentru-că această abatere dela usul sacţionat prin lege ar putea uşor să producă neînţelegeri şi îngrijiri neîntemeiate.

(Va urma).

Adunare comitatensă. Luni în 6 Iunie c. se va ţine adunarea generală ordinară de primăvară a comitatului Sibiu. La ordinea zilei sunt 114 obiecte, dintre cari amintim: Raportul vice-comitetului despre starea administraţiei. Întregirea prin alegere a postului vacant de prim-pretor al cercului Sasbebes şi eventual a altor posturi, ce vor deveni vacante. Nou statut despre darea de câni în comitat, diferite rapoarte, petiţiuni etc.

Liga. Congresul ligei culturale s'a deschiz în ziua întâiu de Rusalii. Erau reprezentate 24 de secţii, prin delegaţi. Secretarul Florescu ceteşte raportul anual, în care se amintesc între altele câteva dăruiri însemnate pentru Liga. A doua zi de Rusalii s'a mai ţinut o şedinţă.

Banffy deputat. Vestitul fost primministru, baronul Banffy, întemeietorul şi capul noului partid »Partid nou«, şi-a pus candidarea de deputat dietal în cercul vacant al Seghedinului. Alegerea a fost Marţi, în 31 Maiu, c. şi s'a sfârşit cu învingerea Banffyştilor, fiind ales br. Banffy de deputat cu majoritate de voturi. E de însemnat, că acest cerc a fost întotdeauna credincios guvernamental, dar' acum a ales pe Banffy, care din Saul făcându-se Paul, luptă acum pentru teritor valmal neatârnat şi armată maghiară şi e duşman prim ministrului Tisza.

AVIS.

Prin această facem cunoscut iubitorilor nostri cetitori, că în luna aceasta redacţia şi administraţia »Foi Poporului« cum şi tipografia noastră se va muta din localul de acum, în Strada Măcelarilor, Nr. 12, lângă postă (în casele dlui Dr. Filip).

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

Joi, în săptămâna trecută, s'a dat lângă orașul Kinciu lupta cea mai mare de până acum dintre Ruși și Japonezi. Rușii țineau cuprinse înălțimile Naosao, de lângă oraș, dar' după o luptă crâncenă ei au fost alungați. Lupta s'a început dimineața și la început a decurs o groaznică luptă cu tunurile. Rușii au puscat foarte bine. A intrat apoi în luptă infanteria și în o mare ploaie de gloanțe s'a continuat până seară, când Rușii s'au retras. Japonezii au avut 3100 de soldați morți și răniți, Rușii fiind mai acoperiți, au pierdut 500 de morți și mulți răniți și le-au fost luate 78 de tunuri mari, 10 tunuri de repetiție, multe mii de puști și alt material de război. La luptă au luat parte și câteva vapoare din port.

Oastea rusească s'a retras spre Port-Arthur și în retragerea ei s'a oprit la Nankaling, dar' și de aici a fost alungată. Japonezii acum înaintază spre Port Arthur, dar' și până acolo îi așteaptă lupte grele. Ei au ocupat orașele Dalni și Talienvan, pe cari Rușii le-au părăsit. Acum sunt lupte mai mici între cei doi dușmani în întreaga Mangiuria. În o astfel de luptă au fost risipiți 2000 de Căzaci.

O telegramă mai nouă vestește, că comandantul rus Kuropatkin a plecat și el cu oastea spre Port Arthur.

DIN LUME.

În lumea mare, afară de războiul ruso-japonez, zilele aceste nu s'au petrecut întâmplări de însemnătate mai mare.

Despre unele mai mici, eată câteva știri:

În camera Franciei s'a început desbaterea asupra proiectului de lege despre serviciul militar de doi ani.

Puterea principală a Herrerilor răsculați se află în munții Wittwater. În 24 Maiu c. a fost o luptă cu răsculații, lângă riul Omurambo. Herrerii au fost puși pe fugă.

Soldatii Tibetani lucră febril la întăriturile capitalei Lassa; Englezii vor da de o împotrivire serioasă.

Românii din Macedonia.

Recunoașterea Românilor din Macedonia, ca naționalitate deosebită, cum sânt Grecii și Bulgarii, este la ordinea zilei. Fiind astfel recunoscuți Românii macedoneni, bisericile și școalele lor vor fi neatârinate de Patriarhia grecească din Constantinopol și prin aceasta se va pune temeiul unui nou avânt de dezvoltare națională culturală.

Foaia frunză din Viena, »Zeit«, ocupându-se cu afacerea aceasta, zice că opiniunea publică din România urmărește cu cel mai mare interes viroasa lucrare a guvernului român, pentru drepturile limbei române în Macedonia. Această lucrare supără pe Greci, însă succesul cuțo-vlachilor din Macedonia va avea bunul efect de a pune stavilă agitațiunii celorlalte rase și va forma o cumpănă dreaptă între populațiunile creștine din Macedonia.

Grecii se obicinuieră a considera pe Românii-macedoneni ca Greci. Retragerea acestora dela patriarhat înseamnă o slăbire mare pentru Greci.

Dacă guvernul român s'a adresat patriarhatului întru susținerea drepturilor Românilor, a făcut aceasta spre a nu i-se putea imputa, că n'a avut considerate față de autoritatea supremă ecleziastică.

Însă dacă patriarhatul nu voiește a da drepturi bisericești Românilor, le va da ocărnuirea turcească, spriginită de puteri (Rusia și Austro-Ungaria).

O altă foaie »Ecoul Macedoniei« care apare în București și e un apărător al Românilor-macedoneni, are informații, că cauza Românilor din Turcia e susținută și cererile lor sânt spriginite de reprezentanții puterilor dela Constantinopol.

Comandantul jandarmeriei din Macedonia, italianul de Georgis, — scrie aceasta foaie — privește cu multă simpatie chestia românească, a făcut — zice-se — un raport prin care arată însemnătatea numerică, politică și socială a elementului românesc. Prin acest raport se răstoarnă toate minciunile Grecilor și ale Bulgarilor, cari le-au răspândit despre noi. Raportul d-lui de Georgis va fi și o apărare în contra plebiscitului Patriarchiei, pe temeiul căruia patriarhul se împotrivesc — ca să recunoască Românilor un cap religios.

Tot »Ecoul Macedoniei«, e informat, că în curând vor fi numiți în Macedonia câțiva deregători români, ear' comandantul jandarmeriei, generalul de Georgis, și-a exprimat părerea, că jandarmeria menită pentru paza trecătorilor de munte și pentru urmărirea rău-făcătorilor, trebuie să fie alcătuită numai din Români, ca unii ce cunosc pozițiunile și sânt mai apți pentru restabilirea liniștei.

Să vede, că cauza fraților nostri din Macedonia înaintază frumos.

În legătură cu aceasta dăm câteva date despre preoții și școalele române din Turcia, cari însă nu sânt complete:

În diferitele locuri locuite de Români în Turcia, după datele statistice se află: În Albania 12 școli românești cu 16 învățători și 6 învățătoare; de asemenea sânt 6 preoți Români și 7 cântăreți. În Bitolia sânt 29 școli, 44 institutori, 26 institutoare, 12 preoți, 1 diacon, 11 cântăreți și un dirigent de cor bisericesc. În Epir 27 școli, 25 institutori, 13 institutoare, 5 preoți și 3 cântăreți. În Salonic 28 școli, 34 institutori, 21 institutoare, 34 preoți și 10 cântăreți

Din America.

— Clubul Românilor din Cleweland. —

După-cum știut este, populațiunea română apăsată de grelele dări și neajunsuri ce îndură în patria sa, e constrânsă pe ori și ce cale a-și câștiga mai ușor subsistența vieții sale și eventual a familiei sale în țeri străine, din care cauză e nevoit a-și părăsi patria, familia și pe ai sei. Așa este! Mulți Români au emigrat chiar și în America, numai ca să-și poată câștiga subsistența vieții, dar' cu drept cuvânt întru sudoarea feții, de oare-ce lucrul de aici în multe cazuri e nespun de greu și nu se poate asemăna cu cel din patrie.

Dar' pe lângă toate acestea bieții Români de aici, cu toate că au lucruri foarte grele, totuși în puținul lor timp de neactivitate, în timpul de nelucrare, se

nisuesc din puteri pentru a nu-și pierde limba și națiunea între atâtea diferite națiuni, se nisuesc din puteri a-și forma reuniuni de ajutorare a membrilor și reuniuni pentru cultura proprie.

Așa din fericire în 24 Aprilie a. c. întrunindu-se mai mulți Români din orașul Cleweland în localul dlui Mihailă Bârză din Seliște, au hotărât înființarea unui club român pentru înaintarea culturai și literaturii române, precum și susținerea religiunei străbune.

Așa frații Români atât de dincolo, cât și de dincoace de Carpați, dând mână de frățietate în prima ședință generală, ținută la 1 Maiu a. c. aprinși de dragoste frățescă și sublimul scop al acestui club intitulat: »Clubul Român Cleweland«, alcătuiindu-și statutele bine întocmite spre acest scop, s'a organizat sub presidiul tinărului George Opincariu din Sebeșul-săsesc. Cu aceasta ocaziune s'au făcut membri ai clubului 60 inși numai din orașul Cleweland, pe lângă o taxă de înscriere de 1 taler și o cotă lunară de 25 cenți, așa încât până în prezent clubul dispune de un fond aproape de 80 taleri, în bani austriaci 400 coroane.

Dela prima adunare generală ordinară în fiecare Duminică — de oare-ce muncitorii numai atunci au timp liber — s'au ținut ședințe extraordinare pentru buna chibzuială a procedurii pentru înaintarea clubului, discutând afacerile clubului.

Ultima ședință s'a ținut la 2/15 Maiu. După pertractarea obiectelor, între cari a fost și aranjarea unei petreceri în favorul clubului, care s'a hotărât pe ziua de 15/28 Maiu a. c., membrii clubului se întrunesc la o masă colegială — la care Michail Bârză, cassarul, și Costică Tahopol, vice-pres. clubului au dăruit câte un butoiu de bere, — sub presidiul membrului Simion Bârză, care a încredințat cu conducerea acestei petreceri pe tinărul Ioan Minoiu din Seliște. Petrecerea a decurs în bună ordine, în decursul căreia s'au ținut multe frumoase și diferite toaste, s'au cântat mai multe poezii naționale, după cari unul dintre membri clubului, fost student în Blaj cerându-și cuvântul, a ținut o mică disertațiune despre însemnătatea zilei de 3/16 Maiu. Vorbirea a produs mare însuflețire între membri, după care membrul Ioan Crăciun luând cuvântul, face propunerea, ca aceasta să se aducă la cunoștința fraților Români de dincolo de vastul Ocean.

La petrecere era să fie joc de călușeri, dar' durere din lipsa costumelor nu s'a putut.

Despre activitatea acestui club după aprobarea statutelor conform legilor americane, se va comunica mai mult.

Ca să ne putem ajunge scopul, debili fiind ne vedem siliți a alerga la bunavoința fraților de dincolo de ocean pentru următoarele și anume:

De oare-ce înființatul club are de scop înființarea unei biblioteci, — apelăm la toți frații Români, cari dispun de opuri, cari ne făcându-le trebuința, prin redacția d-voastră să le doneze clubului.

Apelăm apoi la bunătatea femeilor române și cu deosebire la cele din Seliște și jur și le rugăm frumos să

nu-și pregete nici osteneala, nici speșele, și a ne ajuta cu niscari cămeși sau alte costume menite pentru călușeri căci și noi la timpul său le vom mulțumi.

Credem, că publicul român nu va lua în nume de rău aceasta îndrăzneală a noastră, de oare-ce suntem siliți a o face, fiind săraci și apoi ne-având cele trebuincioase însuși Domnul zice »Cere și ți-se va da«. Adresa este: »Clubul Român« Cleveland, Hermann-Street Nr. 164.

„Referentul Clubului“.

Reforma învățământului poporal.

(Urmare și fine)

CAP. III.

Capitolul III. al noului proiect pentru școli, cuprinde dispoziții privitoare la plata învățătorilor și la dreptul de disciplinare, ce-l are statul asupra acestora.

Plata învățătorilor și a învățătoarelor, fie de stat, fie la școlile confesionale se stabilește cu 800 cor. pe an, al celor ajutători cu 600 cor. Afară de salariul aceasta li-se dă locuință în natură și cel puțin $\frac{1}{4}$ de jugăr grădină, sau în lipsa acestora bani de cuartir.

— Învățătorii dela toate școlile populare mai au și un adaus din 5 în 5 ani de 100 cor., care adaus devine scadent în șase rânduri și se poate urca până la suma de 600 cor.

— Autoritățile superioare ale școlilor populare comunale și confesionale sunt datorate a se îngriji, ca în timp de 9 luni dela intrarea în vigoare a acestei legi, să întreprindă salariul învățătorilor aplicați la școlile ce le întrețin, la suma de cel puțin 800 cor., iar al celor ajutători la 600 cor. Dacă însă n'ar fi în stare să facă aceasta, sunt datorate, în timp de 3 luni, a cere dela ministrul de culte și instrucțiune publică, prin comisiunea administrativă, acoperirea sumei trebuincioase (§. 38). În caz contrar, minimul salariului se asigură în sarcina confesiunii, care susține școala.

— Ori-ce post de învățător, căruia i se dă ajutor dela stat, sau pentru care s'a cerut astfel de ajutor, trebuie să se ocupe prin concurs regulat. Concurenții sunt datori a-și dovedi prin documente calificarea legală, cetățenia ungară și că sunt capabili a propune limba maghiară.

Dacă statul contribuie cu suma de peste 120 cor. la întregirea salariului învățătorului comunal sau confesional, aplicarea învățătorului atârână dela aprobarea ministrului.

Dacă statul contribuie cu cel puțin 800 cor. la salariul vr'unui învățător comunal sau confesional, pe un astfel de învățător îl numește ministrul.

— Contra ori-cărui învățător dela școala poporală, ori are ajutor dela stat, ori nu are, comisiunea administrativă este îndreptățită a deschide procedură disciplinară în următoarele cazuri: a) dacă neglijă instrucția limbei maghiare; b) dacă se folosește în școală de cărți oprite; c) dacă urmează direcție contrară statului; d) dacă se ocupă cu afaceri de emigrare.

— Dacă din cauzele amintite vr'un învățător dela o școală comunală sau confesională a fost scos din post, postul său e ocupat prin numire din partea ministrului de culte și instrucțiune publică, fără a mai asculta autoritatea școlară confesională, dar' cu rezerva, ca învățătorul să aparțină confesiunii, al cărei caracter îl are școala.

— Dacă învățătorul unei școli comunale sau confesionale a fost în două rânduri destituit din post prin sentință disciplinară, stă în dreptul ministrului de culte și instrucțiune publică, a închide școala comunală sau confesională și în locul ei a întemeia școală de stat.

— Învățătorul unei confesiuni, care primește întregire de salariu, ori adaus cuincuenal dela stat, nu poate fi scos din post de autoritatea confesională, decât atunci, dacă sentința e aprobată de ministru.

— Învățătorul școlii populare de ori-ce caracter, e dator a depune înaintea autorității școlare competente jurământ, prin care jură credință casei domnitoare, constituției Ungariei și că-și va împlini conștiințios dregătoria sa.

Cum vedem, unele măsuri cuprinse în acest capitol taie în constituția bisericilor, făcând atârători pe învățători aproape numai de stat.

CAP. IV.

Mai adânc taie în drepturile bisericilor dispozițiile cuprinse în paragrafi (49—76) capitolului IV. în care se stabilește modul de pregătire și calificare a învățătorilor. În deosebi calificarea o ia statul cu totul în mâinile sale.

Eată măsurile mai însemnate:

Cursul de învățământ la preparandii este de 4 ani. În preparandiile confesionale, în cari nu se propune ungurește, limba și literatura maghiară trebuie să se propună ungurește și cel puțin în atâtea ore, în câte se propune în preparandiile ungurești.

Esamenul de calificare învățătoarească constă din 2 părți: din esamenul fundamental care stă în strinsă legătură cu studiile terminate în institutul preparandial și care îmbrățișează mai ales obiectul culturii generale, și din esamenul de calificare special, care servește la constatarea capacității de învățător și educator.

Ca cineva să poată fi învățător definitiv, trebuie să facă amândouă aceste esamene. În deosebi la ori-ce școală nu vor putea fi aplicați ca învățători (învățătoare) ordinari, decât aceia, cari au făcut cu succes esamenul special de calificare înaintea unei comisiuni de stat. Numai astfel de învățători pot să fie primiți între membri ordinari ai reuniunii de pensionare. Esamenul special de calificare se face în limba maghiară și între obiectele acestui esamen sunt, afară de pedagogie, religia și morala, limba și literatura maghiară, istoria și geografia patriei, constituțiunea. Candidatul, care și-a făcut studiile într'un institut de pedagogie nemaghiar, poate să depună esamenul din religie și morală, din pedagogie și exerciții pedagogice în limba respectivului institut, dar' din predarea limbei maghiare numai ungurește. Esamenul e liber de taxă.

Ministrul de culte și instrucțiune publică organizează pe lângă fiecare preparandie o comisiune de esaminare specială. La preparandiile confesionale comisiunea aceasta constă dintr'un președinte numit de ministru, cerând și părerea respectivei autorități confesionale, dintr'un președinte suplent și din membrii aprobați, respective numiți de ministru în chipul arătat. Membrii aleși de autoritatea confesională nu pot să fie mai mulți, decât membrii numiți de ministru. Dacă candidatul nu posedă limba maghiară în măsură de a o preda, președintele comisiunii este dator a refuza subscrierea diplomei și a cere, ca candidatul să fie trimis înaintea altei comisiuni de esaminare.

Candidatul, care a căzut de două-ori la esamenul special de calificare, nu mai poate fi admis la acest esamen.

CAP V.

Capitolul din urmă (§-ii 77—80) al proiectului cuprinde dispoziții despre inspecția și controlarea școlilor din partea statului prin inspectori și alți încredințați ai ministrului.

Pentru școlarii de agricultură.

— Stipendii pentru studenții școlii de agricultură din Cluj. —

Direcțiunea institutului de agricultură reg. din Cluj publică concurs pentru ocuparea a 12 locuri gratuite pe an școl. 1904—1905.

Aceste locuri sunt rezervate în locul prim pentru elevii ce intră în anul 1 în institutul de agricultură din Mănăstur. Pot participa numai tineri născuți în comitatele ardelen, inclusive »părțile anexate«, adică comitatele de odinioară ale Crasnei, Solnocului-de-mijloc, Zarandului și Cetății-de-piatră. Să cere ca tinerii să fie săraci și să dovedească în studii clasă generală bună. Stipendiul constă din întreținere completă și locuință în conviciul internatului, încălzit, luminat, haine de pat, spălat și în cas de boală cură gratuită.

La petițiunea fără timbru sunt de a se aceluia:

1. Atestat că au absolvat cel puțin 7 clase gimnasiale sau reale, ori că au absolvat școala comercială superioară. Cei cu testimoniu de maturitate și în general cu calificare mai multă vor fi preferați. Cererile absolvenților de 6 clase gimnasiale, reale sau ale școlii civile vor fi considerate numai dacă până la 8 Octombrie nu vor intra petițiuni în deajuns dela aspiranți cu clase mai multe.

2. Atestat de botez, despre locul nașterii și despre împlinirea etății de 16 ani.

3. Atestat de paupertate, care să fie vidimat de prim-pretorele cercului, în orașe de căpitanul de poliție.

4. Atestat medical, în care să se constate că petentul e sănătos, bine încheiat și vaccinat.

5. Declarațiunea părinților sau tutorilor, că în semestrul I. vor plăti în total circa 90 coroane drept diferite taxe pe seama petentului și că se vor îngriji de recușitele de învățământ, de îmbrăcăminte, în cas de trebuință și de blusă de pompier.

În petițiune sunt încă a se înșira: locul de apartinere a petentului, starea părinților, locuința lor, numărul fraților și etatea lor, mai departe că orfan e sau ba.

Petițiunile adresate ministrului de agricultură sunt a se înainta la direcțiunea institutului de agricultură ung. reg. în Cluj până la 15 Iulie st. n. a. c.

Inscrierile se fac din 1—8 Oct. Eventuale informațiuni sunt a se cere dela direcțiunea institutului (director Dr. Szentkirályi Ákos).

PARTEA ECONOMICĂ.

Nutrirea galițelor.

Între toate animalele de casă, galițele au fost până acum mai puțin băgate în seamă cu privire la nutrimenț. Mulți au crezut până acum, ba poate unii mai cred și astăzi, că galițele pot să trăiască în unele anutimpuri ale anului și fără de-a li-se da tot din mână.

Părerea aceasta însă este greșită, de oare-ce s'a constatat, că și galițele au lipsă de o îngrijire și un nutrimenț deosebit din partea economului sau mai bine zis din partea econoamelor noastre, nu numai iarna, dar' chiar și vară, dacă voim, ca din economia lor să avem un folos tot mai mare.

Econoamele practice vor examina deci din când în când starea galițelor lor și dacă vor afla, că acelea de pildă sînt prea grase, le vor mai detrage din porțiunea de nutrimenț, ear' de cumva vor vedea, că acelea sînt prea slabe, le vor mai crește aceea porțiune.

Econoamele din Anglia, după-cum raportează foile economice de-acolo, au căzut în timpul din urmă în aceea greșeală, că 'și-au prea îngrășat galițele lor. Din cauza aceasta apoi acelea au și ouat foarte puține ouă, de oare-ce după-cum se știe galițele prea grase de regulă nu prea ouă.

În urma acestei greșeli, Englezii au trebuit să importeze sau cumpere din străinătate. Acestei împrejurări este a se ascrie avântul, ce a luat în timpul din urmă negoțul cu ouă și pe la noi.

În Franția s'au făcut în timpul din urmă mai multe încercări cu privire la nutrirea galițelor și s'a ajuns la următorul rezultat: Găinile uriașe sau Cochinchinele, cari după-cum se știe nu prea sînt așa bune pentru ouat, ci mai mult pentru îngrășat, au fost nutrite cu câte o jumătate chlgr. de grăunțe pe zi, ear' soiul francez sau langhornele, cum se numesc acolo, s'au ajuns și numai cu câte 140 de grame.

Acest nutrimenț le-au fost de ajuns pentru a le ține într'o stare mijlocie de îngrășare.

O mare scădere la nutrirea galițelor mai peste tot locul e și aceea, că econoamele le împrăstie nutrimențul pe pământ, unde apoi se calcă și bătucesă cu picioarele, cu deosebire atunci, dacă pământul mai este și ceva cam umed. Într'un asemenea cas, mai mult se calcă și bătucesă acolo, ca cât se mănă. Chiar și acela, care se mănă este necurat și amestecat cu tină și tot felul de gunoaie.

Pentru delăturarea acestei scăderi s'a născocit în timpul din urmă și la nutrirea galițelor anumite trocuțe mai lungurețe de scânduri, din cari adevă să pot nutri și fără de-a călca pe nutrimențul împrăștiat. Acestea sînt de mare valoare pentru nutrirea galițelor, de oare-ce s'a constatat, că un nutrimenț necurat poate să le molipsească mai ușor și cu anumite boale lipicioase.

Pe timpul de iarnă este mai grea nutrirea galițelor, de o parte pentru-că nu avem atâtea soiuri de nutrimenț la îndemână, de altă parte pentru-că cum trebuie să stee galițele tot cam închise și la adăpost, mănă mai mult nutrimenț, ca în celelalte anutimpuri, când adevă își mai pot câștiga și ele câte ceva de prin curte sau grădină.

Pe lângă nutrimenț, e de neapărată trebuință ca galițele să-și mai poată aduna și bucăți de năsip, var și anumite bucăți de sticlă mai mărunte. Acestea sînt de mare însemnătate nu numai prin aceea, că ajută mistuirea, ci și prin aceea, că înlesnesc oare-cum formarea cojilor de ouă, cari după-cum se știe că compun din astfel de materii.

Când galițelele pot umbla pe afară, materiile numite și le adună ele singure; când însă nu pot umbla pe afară acelea trebuie date din partea econoamelor întocmai ca și celalalt nutrimenț. Astfel de materii mai trebuie date chiar și puilor celor mici, de oare-ce și aceia au lipsă de ele pentru ajutarea mistuirii și formarea oaselor.

În privința aceasta încă s'au făcut mai multe încercări, pentru de-a să putea constata adevă înriurința năsipului, precum și a celorlalte materii tari

la nutrirea galițelor. Astfel s'au ținut mai multe galițe închise timp dela o zi până la 4 zile și nu li-s'au dat nimic de mănă, afară de apă. După-ce s'au slobozit din închisoare li-s'au pus dinainte atât de mănă, cât și năsip de cel mai mare. Galițele deși mai moarte de foame mai bucuroși au ales nutrimențul din urmă.

Americanii, cari nu numai pe alte terene, ci chiar și pe terenul economiei practice, au născocit în timpul din urmă fel și fel de îmbunătățiri, pe lângă var și pietriș mai întrebuintează încă și praful de oase proaspete la nutrirea galițelor, cari li-se presară ca făina în celelalte mănări.

Nutrimențul de verdețuri încă e de mare însemnătate, nu numai pentru găște și rațe, cari după-cum se știe pe timpul de vară să nutrese mai numai cu de acelea, ci chiar și pentru găini, cari nu pot ajunge ca să se nutrească și cu iarbă. Astfel de nutrimenț sînt foile de varză și de napi, tăiate mărunt și presărate cu făină, apoi cartofii fierți și presărați deasemenea cu făină sau tărîțe. Nutrirea cu cartofi într'o măsură prea mare nu se recomandă, de oare-ce cu deosebire găinile să prea îngrășă și atunci apoi de regulă nu mai ouă.

În economiile de galițe ale micilor economi dela sate, într'un anumit timp al anului și anume: de când să cară bucatele și până-când să îmblătesc, ba une-ori chiar și după-aceea, acelea au un adevărat ospet, de oare-ce atunci află mai la tot pasul grăunțe risipite, ba une-ori să mai viră de rîcăe din stog și din ferdelă chiar și din cele bine păstrate, așa că atunci nu mai au lipsă, ca să mai fie nutrite și din mână cum să mai zice.

Între nutremintele de grăunțe, atâtetate să cuvine grăunțelor de grâu. Acestea sînt cel mai bun nutrimenț pentru găini, ceea-ce să poate vedea și dela pofa cea mare, cu care-l mănăncă acelea. Când zic, că grăunțele de grâu sînt cel mai bun nutrimenț, nu trebuie să se înțeleagă grăul cel ales cu care să nutrească omul, ci gozul, care rămâne sub treiure și ciururi, când adevă acela să cerne și curățește.

VESELIA.

— Foia glumeată a »Foii Poporului«. —

Sasul și Săcuiul.

Sasul Hanț a cumpărat
Dela Săcuiul încarnat
Un car bine 'ncărcat
Cu scânduri, aici în sat.

Sasul cum a socotit
Pe Săcuiul 'l-a plătit,
Dar' Săcuiul să gândește
Și pe Sas îl agrăește,

În limba lui ungurească
Spune-'i bini să socotească
Scândurile câți bani fac?
Căci ce-a plătit, nu-'i pe plac

Sasul însă îi vorbește
Limpede, dar' pe săsește
Spune-'i toate răspicat
Dar' Săcuiul sta căscat

Săcuiul nu ști săsește
Sasul nu ști ungurește
Hai române de-'i descurcă
Căci ei numai să încurcă.

Atunci fiul Honț sosește
Dela școală nimerește
Și tatăl său îi vorbește
Să vorbească ungurește

Cum șolerul 'l-a învățat
La școala lor cea din sat
Pe Săcuiul să-l lămurească
Prețul bini să 'l socotească

Hanț puțin să cam gândește
El răspunde tot săsește
»Dett der Zachel sei verflacht
Der ungrisen b'en ech satt.

Atunci Sasul năcjit
Să uită la Hanț cumplit
Lasă limba lui săsească
O lasă cea săcuiască

Și 'ncepe pe românește
Pe Săcuiul mi 'l lămurește

Care fiind mulțămît
Banii pe loc 'i-a primit
Replicându-'i românește:
»Ce tot hodrogit săsește
Și tot năcjit la mine
Ala nu frumos la tine.

»Acum banii io luat
Voz che bine numărat
În al meu pungă bogat
Și la drum mingyar plecat.

Valdhid. Teodor Borza.

Mărunțișuri.

La examen. La un examen din o comună de pe cursul Oltului, erau de față protopopul și doi-trei preoți și învățători. Examenul a fost slab. Vina o are învățătorul, apoi parochul și protopopul, cari atăta să grijesc de școală și atăta să pricep la de-ale școalei, cât găina la a b-c.

După mai multe răspunsuri slabe ale școlarilor, protopopul pune următoarea întrebare boacăna unui elev:

După grăunțele de grâu urmează cele de cucuruz, cari de asemenea se mănâncă cu mare poftă. Dar' grăunțele de cucuruz nu trebuie date într-o măsură prea mare, cu deosebire gănilor, de oare-ce atunci se prea îngrășă și nu mai ouă. Grăunțele de cucuruz sunt cel mai bun nutrimēt pe timpul de iarnă, când e frig și astfel și galițele au mai multă lipsă de căldură pentru trupul lor.

Ovėsul și orzul, în lipsa altor grăunțe încă dau un nutrimēt destul de bun pentru galițe. La început acestea grăunțe nu se prea mănă cu așa poftă mare, ca mai târziu după-ce se dedau cu ele.

Afară de acestea se mai pot întrebuința la nutrirea galițelor încă și grăunțele de mazăre și bob, apoi smîntitul de făină și tărite, precum și pleava de grâu opărită sau trifoiul tocat mărunt, opărit și presărat cu tărite, gândacii de Maiu adunați primăvara opăriți, și păstrați până în timpul de iarnă, rămășițele de bucate din casă ș. a. Pleava opărită și trifoiul tocat mărunt se recomandă mai cu seamă pentru găște și rațe.

Când econoamele noastre vor ști întrebuința mai cu scop ca până-acum nutremintele galițelor, atunci le asigurăm, că și folosul din economia acestora va fi mai mare, ca până-acum. Și aceasta ar fi acum foarte de dorit, de oare-ce după-cum vedem zilnic, nu numai prețul ouălor, dar' chiar și al galițelor se urcă din an în an tot mai tare.

Ioan Georgescu.

Banca „Transsylvania”.

Despre banca de asigure „Transsylvania” din Sibiu „Unirea” scrie următoarele, la cari ne alăturăm și noi:

Asupra acestui institut cetim în „Landwirtschaftliche Blätter” nrul 18 dela 1 Maiu a. c. organul vechi Reuniunii săsești de agricultură, următoarele:

„Administrația, centrală a „Reuniunii de agricultură” are deja de mulți ani legături contractuale cu „Transsylvania”, pe baza cărora membrilor Reuniunii transilvane-săsești de agricultură li-se oferă la asigurări contra pagubelor de foc anumite beneficii. Este de sine înțeles, că tocmai cu această bancă de

asigurare s'a încheiat o astfel de convenție, de oare ce aceea este singurul institut săsec-românesc de felul acesta existent în patria noastră. Fondată cu banii nostri, această bancă s'a desvolsat prin asigurări din mijlocul nostru la o mare extensiune. Realități, cari sunt proprietăți săsești și române și cari reprezintă valoarea multor milioane, le găsim aci asigurate. În asigurări asupra vieții de asemeni sunt garantate valori de multe milioane. De aceea zace în interesul nostru, ca prin participare numeroasă la scopurile „Transsylvaniei” se o consolidăm și se o promovăm cât mai bine.

Deja dela început acest institut a realizat cele mai bune și mai sigure transacțiuni în Ardeal. Ori ce încercare de a trece peste teritoriul ei original cu înființarea de agenții proprii, s'a încheiat cu rezultate desavantajoase. De aceea pe viitor institutul va trebui să pună pondul principal pe afaceri indigenei ceea-ce este ferm decis a o face de aci înainte. De datorita noastră este ca să sprijinim acest institut indigen. Banii nostri se între la institutul nostru; aceasta este pentru noi o datorință patriotică, cu atât mai virtos, ca premiile „Transsylvaniei” nu sunt mai scumpe, ca la alte bănci.

Din partea noastră ne bucurăm, că se recunoaște în cercuri conducătoare săsești caracterul săsec-românesc a „Transsylvaniei”. După-cum știm o foarte mare parte a clientelei acestei bănci o formează poporul nostru dela sate, unde „Transsylvania” acuiră cele mai solide afaceri, nu numai în Ardeal, ci în deosebi și în reionul agenturei sale principale din Arad. Ne asociem deci și noi la apelul lansat de valorosul organ economic săsec din Sibiu și nu putem, decât să îndemnăm și noi pe economii nostri a ținea cu încredere la acest institut vechi și recunoscut între noi ca foarte cinstit.

Recomandăm cu atât mai mult „Transsylvania” intereselor noastre economice că atât în direcțiune cât și la administrația centrală și a agențiilor avem și noi bărbați dintre cei mai distinși și funcționari zelosi și cu simț pentru nevoile poporului nostru. Sperăm deci că se va ținea și în viitor și mai mult cont de aceste împrejurări la întregirea eventualelor vacanții la conducere și în administrație.

Tot spre lauda „Transsylvaniei” adăugăm, că dela înființarea sa Reuniunea noastră archiedecesană de asigurare contra focului, a reasigurat toate realitățile mai de valoare la

„Transsylvania” și la toate ocaziunile această bancă a solvit despăgubirile prompt și foarte preventor. Chiar și în afaceri private „Transsylvania” s'a dovedit că plătește tot felul de asigurări cu cea mai mare coulanță, fără de a trăgăna afacerile luni de zile.

Legătura între preot și învățător.

(Urmare și fine).

Să presupunem, că preotul și învățătorul se ved ca cănele cu mîța. Să vedem cum va fi mersul școlaii conduse de ei.

Preotul e directorul școlaii. Dacă preotul nu-i dă mîna de ajutor învățătorului, nici cele mai încordate sforțări ale învățătorului n'au să-i folosească nimic, că tot ce poate face învățătorul, o poate prin preot ca nemijlocit superior al seu.

Acum dacă relațiunile dintre preot și învățător sunt încordate, atunci se dau două casuri cu privire la ținta preotului față de școală.

Sau preotul nu se interesează de școală pe motivul, că învățătorul e un om, care nu merită să-și facă cauză comună cu el; sau preotul se interesează de școală.

Să luăm cazul prim. Când adevărat preotului nu mult îi pasă, că în alvia regulată curge mersul școlaii sau nu. Cred a nu fi necesar a insista mult asupra relilor ce ar urma din faptul acesta. Preotul nu cercetează școala niciodată. Cum va fi progresul în o școală nesupusă unui control nemijlocit? Va zice cineva, că un învățător conștiu de chemarea sa nu lucră fiindcă-i controlat, ci fiindcă își știe datorința și că prin urmare, dacă preotul nu controlează, din asta nu urmează nici un rău pentru progresul moral al școlaii. Să presupunem lucrul acesta, deși e foarte greu de presupus, pentru-că ori-cât ar vedea cineva lucrurile de tandafirii și ori-cât ar fi de idealist, va trebui să admită, că ori-cât ar fi cineva de pătuns de sublimitatea chemării sale și ori-cât ar fi de aplicat să-și îndeplinească cu strictă punctuositate datorința, sînt momente în viața omului și mai ales în cea miseră a învă-

— Ce vedem împrejurul nostru, Ioane? Școlarul privește la mutra protopopului și a învățătorului, apoi răspunde:

— Animale (dobitoace)...

...**Ispravă nimic.** În povești se spune, că odată s'a împretinit și cănele cu mîța. O fi fost, n'o fi fost, nu știm, dar' ceea-ce știm, e, că odată și nu tocmai așa de mult, s'au împretinit un boier român cu un grof de ungar. Groful a invitat pe boier în Ungaria, la moșia sa și după-ce acesta stătut mai mult timp și vizită câteva orașe și sate din împrejurime, într-o zi groful îl întrebă:

— Ei, prietine, cum îți pare țeara noastră?

Cum se-mi pară? Eac'asa: În țeara voastră e scrisoare multă, bani puțini și ispravă — nimic.

Murgu Marcului.

— Baladă populară

Pe dealul Feleacului

Mere murgu Marcului

Din copite scăpărînd,

Din gură spumă facînd,

Din plumăni tare suflînd.

Cum fugea

Cum tropotea

Toată lumea 'mi-'l vedea,

'Mi-'l vedea

Nu 'mi-'l oprea,

Numai mama Marcului

Din țeara Bănatului,

Cum murguța 'mi-'l vedea

Alergînd și rîncezînd

Din picioare tropotînd

Din copite scăpărînd,

'Mi-'l oprea,

'Mi-'l agrăia:

„Murgule cel minunat

Spune-'mi drept adevărat

Pe Marcu und' 'l-ai lăsat?”

Murgu sta și lăcrăma

Și din gură cuvînta:

„Nu te maică întrista

Întrista

Ba supăra

Veste rea dac' ai afla,

Că pe drag stăpînul meu

Și pe drag copilul tîu.

'L-am lăsat

La Țeligrad

Între Turci încunjurat,

De zece puști înpușcat

De cuțite sfășiat.

— „Hei murgule de-'i așa

Pice-ți pîrul, ba carnea

Să-ți rămîna cioantele

Să le mănca cioarele

Pe toate rozoarele,

Că copilul 'mi ai lăsat

Pe loc tare îndepărtat

Ne 'ngropat

Ne astupat.

Murgu eară-'i răspundea:

„Doamna mea

Stăpîna mea,

Tare nu te supăra

Tare nu te întrista.

Că zo ăla-'i îngropat

Îngropat

Si astupat,

C'am copite de argint

Și-am săpat negru pămînt

ătorului — când controla e aceea, ce-l îndeamnă pe om, — în cazul nostru pe învățător, — să-și îndeplinească datoria.

Dacă preotul ca superior nu se interesează, atunci învățătorul nu va putea să constrângă pe părinții renitenți să-și trimită copiii la școală și dacă copiii nu merg la școală, învățătorul nu va putea arăta progres moral. Și apoi câte sunt daraverile administrative ale școlii.

Nu mai amintesc răul ce urmează din diferența dintre preot și învățător cu privire la scoaterea salariului. Dacă preotul nu va însuflă poporul și nu-i va lumina mintea, ca să priceapă, că banii, ce-i dă învățătorului, nu sunt simbric ca bună-oară aceea ce o dă porcarului, ci ei sunt jertfă adusă pe altarul dragostei de neam, zic dacă preotul nu-i va arăta-o aceasta poporului, va fi vai și amar de finanțele bietului învățător.

Acolo sunt forurile administrative civile, va zice cineva — scoată-și învățătorul banii cu forța acestora. La aceasta răspund, că nu are învățătorul atâtea fire de păr pe cap, câți inimi își va face prin o atare procedură. »Nu-s mâncat eu — va zice țeranul nepriceput la minte, — de destule dări, să mai dau și dascălului dare, pentru că îmi ia copilul dela lucru, ca să fure vremea între păreții școlii». Sunt grele cuvintele acestea, să nu uităm însă, că ansă la ele a dat dușmănia dintre preot și învățător.

Să vedem acum cazul al doilea, când adică pe lângă toată relațiunea încordată dintre preot și învățător, preotul totuși se interesează de școală, de mersul moral și de conducerea tehnică a școlii.

Preotul între condițiunile acestea nu se va putea conserva neinfluențat de ura, ce o nutrește față de învățător și cu toată ocaziunea se va născă să-l pună acestuia bețe în roate.

Ori-ce bunăvoință a învățătorului va fi interpretată în mod fals, așa încât văzându-și învățătorul rău înțeles și gândurile cele mai curate, curând se va disgusta de ori-ce întreprindere

salutară, fie pentru școlari, fie pentru popor. Preotul ca director al școlii trebuie să arete nu numai interesare rece și severă, ci o bunăvoință blândă și o iubire sinceră față de școală și învățător. Se poate întâmpla că învățătorul să-și uite de sine și perzându-și câte-odată paciința, să aplice unui școlar o așa pedeapsă corporală, încât acesta să se presinte părinților sei cu semne de bătae. Dacă într'un atare cas părinții se plâng preotului, atunci preotul să nu le pună parte, ci cu precauțiune să susțină auctoritatea și dreptul învățătorului de-a pedepsi pe școlarii leneși și răi; ear' pe învățător de altă parte, să-l dojenească între patru ochi la o deprindere mai prudentă a dreptului de-a pedepsi. Învățătorul la rîndul său, dacă n'a putut să-și înfrâne pornirea, când cu pedeapsa școlarului amintit, va primi acum dojana preotului cu cea mai mare supunere și blândețe.

Eruditul Frideric Hurter, enarează următorul cas din copilăria sa: »Odată m'a lovit învățătorul cu cartea peste față pentru șoptiri. Fiindcă m'a durut tare m'am văietat și am zis, lasă că te spun eu la tata. Învățătorul atunci s'a mîniat și mai tare, și 'mi-a dat una și deschizînd ușa 'mi-a zis: »Acum du-te și spune«. Pe când am ajuns acasă, 'mi-s'a tost umflat obrazul și mai tare, ceea-ce îmi servea de un argument puternic la plîngerea mea contra învățătorului. După aceea între lacrimi 'mi-am predat părinților plînsora. Acestia drept răspuns îmi ziseră: »Chiar de n'ai fi meritat de astă-dată atare pedeapsă, ai meritat-o totuși de altă-dată, numai decât să mergi la școală! sărută mîna domnului învățător și te poartă bine«. Urmele loviturii acuși au trecut. D-zeu să-i odichnească în pace pe iubii mei părinți în cealaltă lume, unde s'au mutat de mult și să le răsplătească între alte și aceea, că nu 'mi-au dat drept«.

Casuri ca acestea a eruditului Hurter, se repetesc și la noi. Dacă părinții școlarilor nostri nu se poartă ca părinții lui Hurter, oare nu-i datorința preotului să-și facă atenți pe părinții respectivi, că o prea mare desmerdare a pruncilor numai stricătioasă poate fi pentru educarea lor. Dacă însă preotul va fi în dușmănie cu învățătorul nu numai că nu va face-o aceasta, ci din contră va ațîța pe părinți să cauzeze învățătorului eventuale neplăceri și mai mari.

Așadară și în cazul când preotul va fi în dușmănie cu învățătorul, și se interesează de afacerile școlii, zic și în cazul acela, e cât se poate de condamabilă dușmănia aceasta.

Dar' ca să nu-i considerăm pe preot și învățător ca oameni în oficiu și prin urmare nu din punct de vedere al binelui comun, ci să-și considerăm numai ca pe oameni privați, din punct de vedere al binelui lor personal și să vedem ce rezultă din dușmănia lor în privința aceasta. — Sunt multe comunele noastre, în cari preotul și învățătorul formează singura inteligență, prin urmare sunt avertizați unul la societate celălalt, pentru-că ori-cum, un om cult să simte totdeauna mai bine în societatea unuia, care e cam de acciași

treaptă cu el, decât în societatea unuia care e cu mult mai inferior. Mai ușor își pot comunica gândurile și simțimintele ce-l agită, unuia care-l înțelege, decât unuia, pe care trebuie să-l prepare ca să-l înțeleagă. Și se simte omul așa de bine când are cu cine discuta și schimba la idei, cu privire la vre-o chestiune, ce agită lumea mare, de care el e cât se poate de izolat.

Tot aceasta se poate zice și despre și mai ales despre familia preotului și învățătorului. E din cale afară dureros când sunt numai două familii inteligente într-o comună, și nici acestea nu se năsuiesc a-și îndulci monotonia dela sate prin cercetare amicală reciprocă.

Așadar' din ori-ce punct de vedere considerată dușmănia dintre preot și învățător, numai rele efecte poate avea. Ca remediu în contra unei diferențe, ce s'ar putea isca între preot și învățător e recomandabil, ca ambii să se desbrace de egoismul și ambițiunea rău înțeleasă, cari sunt de regulă cauza diferenței. Să se considere ambii ca părinți binevoitori ai școlii, ai pruncilor și peste tot ai poporului. Să se respecte, stimeze și iubească împrumutat, că numai astfel vor avea auctoritatea înaintea poporului.

Învățătorul preot Aloisiu Melcher, vorbind despre ținuta preotului față de învățător, zice: »Amendouă părțile trebuie să recunoască, că fără conlucrarea celeialalte rămâne zădarnică ori-ce osteneală. Cu cât va fi mai mare respectul ce-l manifestează preotul față de învățător, mai cu seamă în vîzul părinților și al pruncilor, au atât mai tare va fi respectat și el însuși din partea învățătorului. Susținerea și ridicarea auctorității învățătorului, servește spre patentarea auctorității păstorului sufletesc«.

Sîntem conducătorii firești ai poporului. Nu simte fiecare în inima sa mîndria, ce trebuie să-i-o insufle lucrul acesta.

Conducători firești ai unui neam, coborîtor din cei mai viteji eroi ai lumii, care popor însă prin vitregia sortii a ajuns pradă multor rele și care în necasurile sale, singur spre noi își poate întoarce cu încredere privirea.

Și poate chiar fiindcă sîntem așa de aproape de popor, poate chiar și de aceea bate dușmanul la poarta noastră cu arginții lui Iuda. Dar' nu ne va amăgi, va fi firmă în inimile noastre convingerea, că greutatea luptei noastre — va fi încoronată cu coroana cea mai prețioasă. Cu liniștea conștiinței nepătate de nici o greșală în contra neamului, ai cărui vlăstări sîntem. Sîntem săraci, dar' sărăcia noastră va fi răsplătită cu bogăția darurilor, ce se va conferi sufletului nostru. De gîndul acesta, încălzii vom lupta totdeauna, lupta noastră însă numai atunci va fi tare, dacă cheagul iubirii ne va ținea strîns uniți pe toți. Să urmărim cuvintelor poetului, care zice:

»Uniți Românilor lucrați
Virtuți și fapte bune«.

Din »Foaia Școlastică«.

Ioan Goța,
învățător.

'Si-am zebele

Subțirele

'Si am săpat o zi cu ele,

Pământ negru ca mura

De 'mi o sângerat gura.

Apoi pe el 'l am luat

'Si-n mormînt 'l am îngropat,

Cu pământ 'l-am astupat,

Să nu-l vadă străinii,

Străinii

Și păgânii.

— Hei murgule de-'i așa

Intră 'n grajd la îngrășat

Că bine 'mi te-ai purtat.

— Doamna mea

Stăpâna mea,

De 'mi-ai da,

Ori ce 'mi-ai da

Altu nu m'oiu îngrășa,

Că m'o cuprins uritu

'Si 'mi omoară sufletu.

(Auzită în Făgăraș)

Caleasă de Th. A. Bogdan

Învățător în Bistrița.

Primirea în școlile de cadeti.

Din parte competentă ni-se împărtășește următoarele, cu privire la primirea aspiranților în școlile de cadeti c. și reg.

Cu începerea anului școlar 1904/1905 (și anume începând în cursul anului prim) limba de propunere în școlile de cadeti de infanterie din Budapesta, Pojon, Cașovia, Timișoara și Sibiu, apoi în clasele paralele ungare a școlilor de cadeti de cavalerie, și artilerie din Traiskirchen este limba germană și maghiară, în școlile de cadeti din Kamenitz și Karlstadt cea germană și croată.

Aspiranții vor trebui așadar' să poseadă acele limbi, în care se predă instrucțiunea în măsură, ca ei să poată urma prelegerile.

Esamenul de primire se estinde așadar' în școlile mai sus menționate pe lângă obiectele: limba germană, aritmetica și algebra, geometria, geografia, istoria, istoria naturală, fizica, chimia de aici încolo și asupra limbei maghiare, respective croate în aceea măsură, în care ea se propune în clasele inferioare ale unei școli medii.

Esamenul de primire la școlile de cadeti mai sus amintite se va depune în limba germană ori maghiară, respective croată; se concede totuși ca aspiranții pentru ușurarea espunerei cunoștințelor și capacității lor, să se folosească de limba maternă.

Primirea în școală de cadeti de infanterie ces. și reg. din Sibiu se face astfel:

În anul prim al școlei de cadeti susnumite se vor primi cu începutul anului școlar 1904/1905 (mijlocul lunii lui Sept.) cam 30—40 tineri fizice corespunzător dezvoltati, cari cu 1 Septembrie n. a. c., au împlinit anul al 14-lea, dar' n'au trecut încă anul al 17-lea al etății, cari posed aplicare pentru cariera militară și au absolvat cu succes cel puțin indetultilor (suficient) 4 clase inferioare ale unei școli medii ori ale unei școli civile.

Cerere pentru primire se pot face numai după-ce petentul posedă testimoniul școlar pe întreg anul 1903/1904 și sunt a se trimite la comanda școlei cel mult până la 15 August 1904 st. n. Dacă aspirantul este necesitat a repeta un esamen (esamen de emendare) este dator a alătura un testimoniu interinal.

Știri economice, comer., jurid., industr.

Bănci nouă. În 9 Maiu c. și-a început activitatea noua bancă »Ciacovana«, din Ciacova.

— În Timișoara-Elisabetin se va întemeia în curând un nou institut român de credit și economii sub firma »Coroana«. Noua bancă va primi toată averea reuniunii de păstrare și anticipare »Coroana« din Elisabetin-Timișorii. »Coroana« se înființează cu capital social de 100.000 coroane, împărțit în 2000 acțiuni à 50 coroane. Subscrierea acțiunilor se încheie cu 31 Octombrie 1904.

Din roada de prune a anului trecut au fost transportate de la noi în străinătate preste 6 milioane de chigr. de prune uscate, ear vinars de prune a fost trimis în afară la o jumătate de milion de litre.

Însoțire de pescuit. În Reghin s'a întemeiat o însoțire de pescuit, pe cursul Mureșului de la Iernotfaia până la Toplița. Însoțirea va prăsi păstravi.

Târg schimbat. Târgul de săptămână din Deva, care până acum era Sâmbătă, se va ține de aci înainte Miercurea și va fi împreună cu târg de vite.

Târg de lână. În 20 Iunie c. n. se va ține un mare târg de lână în Mișcolț (Ungaria de mează-noapte).

Comunele Petroșeni, Lupeni, Merișori și Bănița (comit. Hunedoarei) — după cum scrie »Libertatea« — au căpătat dela ministerul de agricultură câte un taur frumos de Pinzgau, gratis, pentru a se începe în aceste părți nobilitarea soiului de vite.

Impotriva boalei de porci. Gazetele ungurești scriu, că un proprietar din Monor cu numele Simay Gyula ar fi aflat leac, cu care a vindecat boala de porci, ce pricinuește pagube atât de mari. Ministrul va cerceta acest leac și dacă se va dovedi de bun, îl va face cunoscut economilor.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Turda.

La colecta întreprinsă pentru zidirea școlei gr. or. rom. din Turda au binevoit a mai contribui următorii marinimoși domni:

Nicolae Garoiu, adv., în Zernești, 50 cor.; Dr. Ioan Mihu, mare proprietar în Vinerea, Dr. Ioan Popescu, adv., în Reghin, Vasile Almăsan, adv., în Cluj, câte 20 cor.; Iosif Popescu, director la banca în Reghin 10 cor.; Vasile Voina, protopop în Brașov, Ioan Cav. de Pușcariu, septemvir, Bran, Dr. Liviu Leményi, adv. în Sibiu, câte 5 cor., Pantaleon Lucuța, căpitan pens., Sibiu Ioan de Preda, adv. Sibiu, câte 4 cor.; Gregoriu Pletos, protopop onor., Năsăud 3 cor.; Dr. A. Marienescu, jude de tablă pens., Gavril Hango, spiritual. Gerla, Dr. Ioan Radu, profesor, Brad, Dr. Dumitru Stefan, cand de adv., Sibiu, Iosif Popescu, adv. Brașov, Victor Tordosianu, ref. consistorial, Sibiu, Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit, Sibiu, câte 2 coroane! — total 160 coroane.

Ceea ce se cuitează cu mulțumită, având a se grava numele acelora cari au donat suma de 20 și respective peste 20 coroane pe piatră comemorativă, ca fundatori ai școlei.

Turda, 20 Aprilie 1904.

Epitropia parochială:

Jovian Murășian,
protopresbiter.

Iosif Urcan,
epitrop I.

Din Cricău.

Cu ocaziunea producțiunei teatrale aranjată de inteligența română din Cricău, în 12 Aprilie a. c., venitul material a întrecut toate așteptările. El a atins suma de 157 cor. 60 bani, din cari detragându-se spesele de 121 cor. 96 bani, venitul curat de 35 cor. 64 bani, conform destinațiunii sale s'a predat fondului bibliotecii școlare.

Au încurs următoarele suprasolviri: dela d-nii Ioan Teculescu, protopresb., Alba Iulia, 4 cor.; Moise Metes, George Muncușiu, câte 5 cor.; Iulian Anghel, 5 cor. 50 bani; Bürger Lipót, Debreczeni Victor, toți din Cricău, Fuchs Nándor, Emiliu Șenchea, Alba-Iulia, câte 3 cor.; Aron Băcăciui, Benic, Mihail Gomboș, Vidra-de-sus, Procopiu Costea, Ighel, Victor Oțoiu, Mesentea, Nicolae Crișan, Giomal, Simion Vasinca, Gârbova, Silviu Pauletti, Beșineu, Sebestyén Ferencz, Bartha József,

Grigoriu Muntean, Ioan Jomolean, ambii din Cricău, Ioan Medrea, Țelna, Vasile Avram, Intregălzi, fiecare câte 2 cor.; Ioan Morușca, Craiva, 1 cor. 50 bani; Victor Barițiu, Stremti, Alexe Neagoe, Tibru, George Albu, Geoagiu, Ilariu Cacovean, Alba Iulia, Ioan Oancea, Ciugud, Ioan Duna, Alimpu Barb, Teiuș, Zsigmond Ferencz, Filimon Muntean, Cricău, Vasile Vaida, Alba Iulia, Vasile Suci, Craiva, fiecare câte 1 cor.; Atanasiu Florea, Bucerdea-vinoasă, 30 bani; Bálint Károly, Cricău, 20 bani; Alesandru Giurca, Bucerdea-vinoasă, 10 bani. Suma suprasolvirilor 68 cor. 60 bani.

Tuturor participanților și suprasolvitorilor acestei producțiuni li se exprimă și pe această cale sincera noastră mulțumită.

Cricău, la 3/16 Maiu 1904.

Moise Meteslu,
preș. comit. aranjator.

Grig. Muntean,
cassar.

CRONICĂ.

Japonia la creștinism. Foaia rusească »Nov. Vremia« scrie, că la porunca împăratului Japoniei se va zidi în Tokio pe cheltuiala statului o biserică anglicană. Din acest fapt se deduce, că curtea și guvernul japonez vreau să treacă la creștinism, ca Japonia să fie recunoscută de putere mare, alături de statele creștine. Japoniezii sunt pentru legea anglicană simplă, fiind aceasta mai aproape de legile lor, de Buddhism. — Unele foi desmint această știre.

Pentru o fată. »Deșteptarea« din Cernăuți scrie următoarele: În ziua hramului bisericii din Bosanci s'a iscat între ficiorii din Ipotești și Tișău o ceartă pentru o fată din Ipotești. În urma acestei certe, flăcăii din Tișău au pândit a doua zi pe flăcăii ipoteșteni, cari se întorceau din Bosanci și s'au apucat cu ei la bătae. Aceasta i'a amărit pe flăcăii ipoteșteni și în 8 Maiu s'au strâns vr'o 200 la Lisaura, lângă hotarul Tișăuului și au început ceartă cu flăcăii tișăuțeni, fluierându-i și huiduindu-i, apoi după-ce au trecut hotarul spre Tișău au început a-i urmări pe tișăuțeni cu pietrii și pari ce i'au scos din garduri până în sat, unde au început a sparge fereștile pe la case. Tișăuțenii văzând nevoia s'au înarmat cu furci și cu ce au apucat și au cerut intervenția finanțierilor, cari pentru a restabili ordinea, și fiindcă unul din ei au fost lovit cu un par în cap, au dat mai multe salve de focuri în vânt, ear' flăcăii ipoteșteni au luat-o la fugă. Între casele ce au fost bombardate cu pietrii este și școala din Tișău. Despre întâmplare s'a făcut arătare la oficiile competente. În învălmășală financierul superior George Bancescu a fost lovit cu un par în cap, ear' mai mulți Ipoteșteni au fost răniți, doi din ei greu, așa că au fost duși la spitalul din Suceava. — Și toate aceste pentru o fată.

Luptă cu hoții. Ciurda de porci a domeniului episcopiei gr.-cat. române de Orade, care se află acum la pășune în pădurea Buduresei, a fost atacată în una din nopțile trecute de o bandă de hoți înarmați cu puști. Între păzitori și hoți s'a iscat o luptă crâncenă. Un tânăr păstor a fost nimerit de trei gloanțe. Dintre hoți cari au fugit asemenea au fost răniți câțiva. Gendarmii caută pe hoții îndrăzneți.

Oaie cu patru miei. Din Bucerdea-vinoasă ni-se scrie, că o oaie a economului Florea Hiluța de acolo, anul trecut a fătat 3 miei, ear' anul acesta 4, anume unul negru și trei albi. Mieii trăesc toți patru.

Impotriva Evreilor. În orașelul Mocin din Basarabia, trei mii de lucrători au atacat cu bâte pe Evreii de acolo, prădându-le boltile.

„Dar de Crăciun“. La întrebarea unora din iubii nostri cetitori, facem cunoscut, că la Crăciun vom scoate, ca adaos la „Foaia Poporului“ și totodată ca „Dar de Crăciun“ o frumoasă broșură, cuprinzând poezii populare, chiuituri, povești, glume etc. și sfaturi și lucruri folositoare; ea va fi împodobită cu chipuri.

„Darul de Crăciun“ îl vor primi gratis toți aceia, cari vor fi abonați pe jumătatea a doua (Iulie—Decembrie) a anului curent.

Cas de moarte. În 24 Maiu c. a răposat în Lugoj vrednicul fruntaș Dr. Ioan Maior, avocat, inspector de școli în pens. ear' la 1848/9 fost tribun în legiunea lui Axente, în vârstă de 77 ani. Inmormântarea i-s-a făcut în 26 Maiu c. fiind de față un public numeros și ales.

Iubileul „Familiei“ Comitetul des. părțământului orădan al „Asociațiunei“ aranjează în Oradea-mare la 9 Iunie 1904 st. n., cu prilejul iubileului de 40 ani al revistei „Familia“ și al redactorului aceleia d. lui Iosif Vulcan, festivități, cu concursul tinerimei, după următorul program:

La 9 ore dimineată în catedrala gr.-cat. română, serviciu divin. La 10¹/₂ ore a. m., în sala cea mare a hotelului „Arborele verde“ festival, anume: Cuvânt de deschidere, rostit de directorul despărțământului Nicolau Zigre, — Discurs festiv de Dr. Cornel Bulcu. — Felicitări. — Cuvânt de încheiere. La 1¹/₂ ore banchet în sala mare a hotelului „Arborele verde“. Seara concert și reprezentanție teatrală „Ruga dela Chiseteu“ de Iosif Vulcan, aranjate de tinerimea română din Oradea-mare cu concursul binevoitor al mai multor domnișoare. Venitul curat e destinat pentru „Biblioteca populară“, a despărțământului orădan și augmentarea „Fondului de ajutorare“ al tinerimei.

10 Maiu la Răsboieni. Cu ocazia zilei de 10 Maiu, s'a ținut la locul de luptă al lui Ștefan-cel-mare, la Răsboieni, o pioasă și patriotică sărbătoare. De dimineată s'a făcut slujbă, la care a cântat corul școalelor și la care au fost de față membrii autorității comunale, corpul didactic și mult popor. După amiază, au plecat cu toții, cu muzica în frunte, la monumentul lui Ștefan cel Mare. Acolo a ținut o cuvântare dl Teodor Ungurean, după care au urmat producțiunea elevilor, compusă din coruri, monologuri și dialoguri. S'au încins jocuri naționale de elevi și popor, în jurul monumentului. Seara a fost un conduct cu făclii.

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor. și 10 bani porto. Se poate procura la administrațiunea „Foi Poporului“.

Episcopul rom.-cat. Mallath, face acum o călătorie prin localitățile băieșesti ale Ardealului. Zilele trecute a fost în Băița, apoi în Abrud.

Atentat împotriva Țarului. Țarul, cum știm, călătorește acum prin Rusia. Vinerea trecută a fost în orașul Kremenciuc din Rusia de mează-zi. Înainte de a sosi acolo trenul împărătesc, poliștii au aflat, că șinele dela calea ferată erau rupte, ca trenul să se nimicească.

Incoronarea regelui Sârbiei, Petru I. va fi în prima săptămână a lunii August în Belgrad.

Coroane false. În Cluj și împrejurime sunt în circulație multe coroane false. Coloarea lor e sură și inscripția defectuoasă. Românii nostri se grijească, când schimbă bani.

Pădure arsă. În hotarul Petrilei (lângă Petrojeni) s'au aprins pădurile erariale și fiind uscăciune, în o oră stăteau în flăcări vre-o 100 jugere, cari au și ars. Paguba e 60—70 mii coroane.

Din familia împărătească. Princesa Sofia Hohenberg, soția moștenitorului nostru de tron a dat naștere unui băiat, în Knopist.

Foc. În Sibiu Luni a doua zi de Rusalele protestanților, după amiază pe la orele 6 pe când aproape jumătate din locuitorii Sibiuului se aflau în pădure, s'a iscat foc într'un șopron de lemne dela casele proprietarului din sub. Poarta Turnului, anume Iohann Breckner, unde de mai mulți ani e local de cârcimă.

Mulțumită bravilor locuitori din sub. Poarta Turnului fără deosebire de naționalitate, cari s'au întrepus focului, cu pericolul vieții, n'a ars alta nimica, decât numai șopronul de unde s'a început focul, deși lângă șopron mai erau case și alte șoproane, dintre cari unele erau chiar lipite de el. Până la sosirea pompierilor focul a fost aproape stins. Lipsa de apă s'a simțit foarte mult din cauza secetei, ce este în anul acesta. N'ar strica dacă s'ar introduce și în suburbiul nostru apeductul, și așa fântânile sunt foarte rare.

Un suburban.

Omor. Pe drumul, ce duce din Cluj la Dezmir, doi feciori din Someșfalău au omorât pe un alt fecior din Dezmir, cu care s'au întâlnit în o cârcimă de lângă drum. Ei i-au luat banii și apoi l'au aruncat în Someș; a fost aflat la comuna Pusta-Sân-Miclăuș. Cei doi feciori au fost prinși. Ei zic, că au luat banii dela fecior, dar' nu l'au omorât.

Cărți apărute. Zilele aceste au eșit în tipar și ni-s'au trimis la redacție următoarele cărți:

„Apa tineretelor“ și alte povești populare, de Laur. Ciorbea. Prețul 40 bani. — „Pipăruș Petru“, poveste de S. Botezan, prețul 10 bani. — „Cenușotca“, poveste de S. Botezan, prețul 16 bani. — „Așa a fost se fie“, piesă popor. în un act de Alex. Țințar, prețul 40 bani. — „Istoria naturală pentru școalele populare“, de Iuliu Vuia. Prețul 60 bani.

Toate aceste se află în editura librăriei Ciurcu în Brașov.

— Un cuvânt franc către grănițerii români din fostul regiment romano-banatic, nr. 13. Brașov, 1904.

Sedința literară a 5-a ținută la 26 Maiu în localitățile „Reuniunei sodalilor români din Sibiu“ se numără între cele mai reușite. Raportul amănunțit îl dăm în numărul viitor.

La „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“ au fost primiți membrii ordinari d. n. Vasile Simon, notar în Porcești; Ioan Roman, paroh în Tălmăcel; Nicolae Bratilesco, primar, Nicolae Bobeu, Ioan D. Bobeș și Vasile Cloaje, toți economi în Boița.

Câni pe câmpul de răsboiu. Când cu răscoala Boxerilor din China, expediției nemțești i-au făcut mari servicii câinii dresați (dedați) a afla pe soldații răniți și rămași pe câmp. Insoțirea rusească de prăsit câni a cerut spre acest scop din Germania câni dresați și, la porunca împăratului Wilhelm, i s'au dat trei câni pécărărești din Scoția, cari s'au dovedit de foarte buni în privința aceasta. Câinii vor fi supuși unei probe în Rusia și apoi vor fi trimiși pe câmpul de răsboiu.

Concert. Sâmbătă, în 4 l. c. și Duminică, în 5 l. c. în Schü'ergarten va concerta capela din Turnișor.

100 coroane! Înainte cu câțiva ani s'au înstreinat dela o familie distinsă următoarele giuvaerice: 1. o păreche de cercei de aur; 2. un inel (în formă de inel de fidanțare); 3. un inel cu lună, cu 10 petricele de granat și în mijloc cu o mărgea; 4. un șir de mărgelile de granat, cu 34 de fire mari și 15 mici; 5. o cruce mică de aur; 6. 2 părechi de cercei de aur; 7. 1 păreche de cercei negri; 8. o brățetă neagră.

Cine va da îndrumare pentru aflarea acestora, primește o remunerație de 100 cor.

Directiunea institutului privat de dedectiv.

E miraculos rezultatul pe care-l ajuns. st. dame prin folosirea laptelui de castraveți veritabil englez. Depărtează din pielea feții după câteva zile pistrii, bubitele și alte boală de piele, netezește crețele și sbirciturile, de feții, fără a fi stricăcios pielii, un tenit alb, proaspăt și fin. Un mijloc destins la esposițiile din Paris și Viena, care, ca și la noi, așa și în Anglia eschide toate celelalte mijloace de înfrumusețare. O sticlă 2 cor. la aceasta săpun de castraveți veritabil englez 1 cor. și pudră 1 cor., 20 bani. Se poate căpăta în ori care farmacie. Espedarea principală prin farmacia C. Balassa, Budapesta — Erzsébetfalva.

31 4—8

Îngrijirea pielii. Boraxul imperial al lui Mack e foarte prețios pentru sêrac, ca și pentru bogat. Folosindu l zilnic în apă de spălat sau de scăldat face pielea delicată și albă și e un mijloc escelent pentru delătura evaporațiunilor, cari miroasă rău.

122 1—1

Métase-Foulard

dela 60 cr. până la fl. 3 70 p. met. pentru blouse și rochii Franco și vama plătită, liferată acasă.

Asortiment bogat de mostre se trimite cu reîntoarcerea poștei.

Henneberg,

8 16—30

fabricant de mătăsă Zürich.

500 florini

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori fi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. Pentru trimiteri franco 48 cr. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Se se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco.

5 12—

Prețul bucatelor.

În Sibiu. Săptămâna aceasta au fost următoarele prețuri: Grâul per hectolitru, 74—78 chlgr. 13—13.80; ovės 44—50 chlgr. 5—5.10; cucuruzul, 72—76 chlgr. cor. 9—10; crumpele 68—70 chlgr. 3.20—4.

În Budapesta, prețul grâului s'a urcat la maja metrică cu 40—45 bani; Sécara a trecut cu 6.65; orzul în Budapesta cu 6.20; în Kőbánya 6.30; ovėsul 5.90.

În urma secetei, ce bântuie atât la noi, cât și în cele mai multe părți ale Europei, prețurile bucatelor se urcă și neguțătorii de bucate sunt foarte precauți.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. B. în Jabln. Pentru ce scrii adresați-vă la tipografia archiepiscopescă în Cernăuți (Bucovina).

I. A. în Bl. Foaia de aici își merge regulat.

I. Cr. în Călnic. Este: Dopp E. Comasările, îndreptar practic etc. 80 bani. La librăria Kraft (Sibiu).

Bl. M. în Dêrste. Adresează-te la autor în M.-Velkér, p. u. Mezöméhes.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan.

Tiparul „Tipografia“ Iosif Marschall.

Băcanie de închiriat.

Subscrisul aduc la cunoștința on. public, că în comuna Tălmăcel, care numără la 1600 suflete și are depărtarea 20 chlm. de oraș am de închiriat pe timp de 3 sau 6 ani un local pentru băcanie aranjat cu mobilierul trebuincios, care e situat în centrul comunei, unde se poate ține spre vânzare tot felul de mărfuri, aparținătoare unei bune și bine aranjate băcanii.

La local sînt alăturate: curte, odale de locuit, pivniță, magazii, grajd, șură și grădină, toate în stare bună. 142 1—3

Doritorii să se adreseze la

Toma Tîrșia, arîndator,
Tălmăcel com. Sibiiului u. p. N.-Tălmács.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă a se prezenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori-cît de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rîului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curățător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sînge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezii).

Adresa: **Dr. PALÓCZ** medic de spital specialist;
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 129 1—

Bluse

dela Cor. 1.50 până la Cor. 15.—.

În fasonul cel mai elegant și mai nou, cum și tot felul de **confețiuni**, cu prețuri foarte ieftine, se capătă la

Eduard Elias, 119 3—6

Piața mică, nr. 1. — Secția textilă.

Prețuri ieftine.

Frideric Homm,

Sibiiu. 111 4—10

Își recomandă depositul seu de

Lespezi-asfalt de izolat, cu petriș
Lespezi-asfalt de izolat, cu șgură
Lespezi-asfalt de izolat, cu dublu solid, din residuu de ulei de pentră, cu turidă

Masă-asfalt de izolat, fluidă
Asfalt de părete

Împletituri de trestie pentru tavan (stocătură).

Gips și cement de portland

Yăpseli de minerale pentru fațade rezistente temperiilor,

Carbolineum și păcură.

Papă de asfalt pentru coperiș, de diferite țării.

Serviciu real.

AVIS.

Deschiderea băilor de sare și iod dela „ALBELE”

situate lângă

stațiunea „Szerdahely — Sos-fürdő”

5 chlm. dela *Mercurea* (*Erd. Szerdahely*) sa facut în mod festiv.

Aceste băi se potrivesc mai ales pentru *boale cronice, reumatice, scrofuloze, anemie, boale de nervi*; îndeosebi au aceste băi eminent efect vindecător la boalele de femei, *metrită, ohronică, endometrită, peri și parametrită, scurgeri, etc.* ca și la *resorpțiunea exudatelor după pleurită* (aprindere de pelița coastei) *perityphlita* (aprindere de festinul gros).

Afară de acestea mărește pofta de mîncare.

Trenul la băi sosește de cătră Sibiiu la orele 6 și 11 a. m. și 7 p. m. ear' de cătră Alvincz la 4 și 9 a. m. și 5 p. m.

Un omnibus circulă zilnic de 2 ori între *Mercurea* și acestea băi și pleacă din *Mercurea* la 9 $\frac{1}{2}$ ore a. m. și 2 $\frac{1}{2}$ p. m.

Taxa de persoană *tuor-retour* e de 40 bani, pentru copii jumătate.

Odăi mobilate la băi cu următoarele prețuri: Din 15 Maiu până în 15 Iunie cu 16—20 cor. lunar, din 15 Iunie până 15 August cu 24—32 cor. lunar, din 15 Aug. până în 15 Sept. cu 16—24 cor. lunar. **Serviciu și albituri de pat etc.** cu 6 cor. lunar mai mult.

Taxa pentru scaldă. Baie rece în bazin 20 bani, baie caldă de vămă 80 bani pentru copii cu prețul de jumătate.

Restaurant aranjat modern, mîncări bune, bucătărie pentru bolnavi, beuturi alese, serviciu prompt și prețuri moderate.

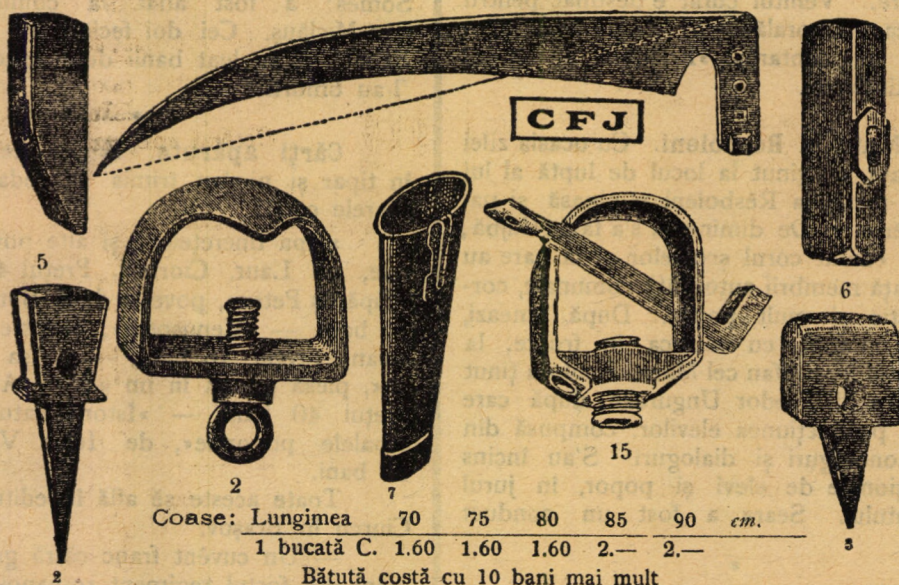
Analiza despre conținutul escelentelor substanțe ale apei cât și alte informațiuni se pot cere dela subscrisul

Ilie Floașiu,

Mercurea — Reussmarkt — Erd.-Szerdahely.

127 2—6

Carol F. Jickeli, Sibiiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Bătută costă cu 10 bani mai mult

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul **CFJ** care nu ar corăspunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vîndute. 116 3—

La cumpărare de 10 bucați se dă o bucată pe deasupra!

Coasa aceasta cu semnul **CFJ** se mai poate procura la firmele următoare:

Societatea „Consum”, Cîsnădie,
Ioan T. Gross, Sebeșul-săsesc,
Regina Buchholzer, Cața,
Iosif Graef, Șona,
Michail Ehrmann, Șeica-mare,
Michail Simonis, Dăișoara,

Carol Waedt, Bălcaci,
Ioan Schlattner, Chișd,
Ioan K. Schuller, Agnita,
Iosif Schuster, Frăua,
Andrelu Nemenz, Richișdorf,
W. Prischak, Brad.

Nicovale, forma, fig. 2 3 Ciocane, fig. 5 à 250 300 fig. 6 à 300 grame
1 bucată C. —.96 —.96 1 buc. C. —.86 —.90 C. 1.—

Nicovalele și Ciocanele se vînd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase fig. 2 13 15 fig. 7. Tocuri de cuți
pentru înțepenirea coasei, Dimensiunile $\frac{34}{41}$ $\frac{39}{53}$ $\frac{40}{53}$ mm. smălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
1 bucată C. —.24 —.30 —.40 1 bucată C. —.40

Cuți dela 10 bani în sus, în variație bogată. Îndeosebi recomand:

Cuțile americane 1 bucată C. —.40

Cuți de Bergamo vinete închise, cu semnul **CFJ** 1 bucată C. —.80

Toporiște de coase, obicinuite de lemn C. —.44. — Toporiști pentru coase de holde (model introdus de *Julius Teusch*) 1 bucată C. —.90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștile obicinuite de lemn 1 bucată C. 1.30.

Franzbranntweinul

lui

BRÁZAY.

Să se spele dimineața și sara părul și îndeosebi pielea capului cu **Franzbranntweinul** lui **Brázay**. Deja după o scurtă întrebuințare va înceta a se face mătreață și prin aceasta se delătură căderea părului.

100 1—2

Cea mai nouă și mai bună carte de limba maghiară pentru școalele popoale române.

a apărut în editura lui W. Krafft în Sibiu:

Carte de citire și gramatică maghiară pentru școalele populare cu limba de propunere română. De Dr. A. Schullerus și I. Popovici.

Partea primă 8° mediu. 88 pag. Prețul legat C — .50.
Partea a doua 8° mediu. 285 pag. Prețul legat C 1.70.

In legătură cu aceste cărți stă:

Manual pentru propunerea limbii maghiare în școalele populare cu limba de propunere română. (Indigitații metodice și schițe de lecțiuni) De Dr. A. Schullerus și I. Popovici. 8° mediu. 47 pag. Prețul broș. C — .60.

Consiliul pentru instrucțiunea publică de pe lângă înaltul ministeriu al instrucțiunii publice, în ședința sa din 9 Maiu 1908 s'a exprimat în mod favorabil asupra acestor cărți.

Excelența sa dl ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică, pe baza criticii oficiale a aprobat aceste cărți prin ordinațiunea sa nr. 1103/904 Pres. 188 1—3

Profesorul Dr. Jancsó Benedek în recenziunea sa asupra acestor cărți zice între altele următoarele: „... fiind aceste cărți lucrate cu diligență laudabilă și după un metod pedagogic corect... le recomand în convingerea, că aceste cărți vor face foarte bun serviciu în școalele amintite la propunerea limbii maghiare

Presa încă a apreciat aceste cărți în modul cel mai favorabil, recomandându-le ca pe cele mai bune printre toate cărțile de limba maghiară, câte au apărut până acum.

Conferențele învățătoarești, după compararea făcută între cărțile existente de limba maghiară, au recomandat »Carte de citire și gramatică maghiară« de Dr. A. Schullerus și I. Popovici, ca fiind mai corespunzătoare, mai practice. Deci fiecare învățător, în interesul său și al elevilor săi, va face bine folosindu-se de aceste cărți la propunerea limbii maghiare.

După ce din mai multe părți s'a exprimat părerea, că partea II ar fi prea voluminoasă pentru școalele sătești cu un învățător, s'au luat dispoziții ca pe începutul anului școlar 1904/5 să apară o ediție mai redusă și mai ieftină a părții a doua.

Icoanele de intuițiune de Hölzel, cari servesc de bază la aceste cărți, se află în librăria W. Krafft. Prețul unei icoane de părete trase pe pânză C. 6.60.

La sezonul de vară.

Imi iau permisiunea a face atenți pe onor. mei mușterii și p. t. public asupra depositului meu bine asortat:

Pě'ării de păslă și de paie

pentru bărbați și copii, cum și chipiuri, pe lângă prețuri foarte scărite și anume pentru bărbați dela 2 cor. 20 bani în sus, ear' pentru băiați dela 1 cor. 20 b. în sus.

Cilindre, elacuri în formă de primăv. pro 1904.

De sprijin binevoitor să roagă

Cu deosebită stimă

Gustav Schuster,

140 1—5

Sibiu, Piața-mare nr. 17.

Cel mai ieftin isvor de cumpărare.

Cel mai ieftin isvor de cumpărare.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că în colțul Pieței-mici nr. 2 din Sibiu, sub firma **P. Săbăduș**, am aranjat o

Prăvălie de pânzărie,

de

Manufacturi și de articlii de modă pentru dame și domni,

întru toate corespunzătoare recerînțelor timpului nostru.

În urma legăturilor mele avantagioase am ajuns în poziția plăcută, ca ori-cărui mușteriu al meu, care cumpără la mine în preț de 20 cor. îi pot servi după fotografie,

● Cu totul gratuit cu un portret desemnat cu creionul, în mărime naturală ●

și numai pentru ramă și porto postal trebuie să cer 3 cor. Un portret în oleiu e, cu puțință diferență, ceva mai scump.

Cerënd sprijinul binevoitor, mă recomand

Cu profundă stimă

P. Săbăduș.

143 1—3

Cel mai ieftin isvor de cumpărare.

Oena-Sibiiului — Salzburg — Vizakna.

HOTEL BRESSLER.

Deschis din 15 Maiu până în 30 August.

Odăi de închiriat lunare, bine mobilate. — Sală mare pentru

mâncare. — Grădină de restaurațiune umbroasă și Parc. —

Bucătărie bună. — Beuturi curate. — Serviciu prompt. —

Prețuri moderate.

128 2—2

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96% Spirtrafinade, pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.50

ff. 93% Spirt crud. „ „ „ „ 1.48

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicînuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră „ 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau raffinade este de dat ca arvonă pentru dările corespunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.— 112 26—52

Ghete de pânză

cu tivitură înaltă de piele
și talpă dublă

recomandă

132 2-8

cu prețurile cele mai

ieftine

CAROL NIEDERMAIER

33 Strada Cîsnădiei 33

„La pălăria roșie“.

Revânzătorilor se dă scăzământ.

Kaiser-Borax

Pentru întrebuințare zilnică în apa de spălat.

Boraxul-imperial chemic, curat, este pentru piele mijlocul de *înfrumusețare* cel mai *natural*, cel mai blând și mai sănătos, face apa moale, vindecă pielea dură și necurată și o face delicată și albă. Mijloc antiseptic probat pentru *îngrijirea gurii și a dinților* și pentru folosință medicală. Precauțiune la cumpărare! Veritabilă numai în cartoane roșii cu 15, 30 și 75 bani, cu instrucțiune detaliată. Nici când liberă! Mai departe: Săpun Mack-Pasta, Săpun de Borax-imperial, Săpun de lapte de erin, Săpun Tola, prav de dinți Borax imperial și Borax-imperial parfumat. Singurul fabricant pentru Austro-Ungaria: **GOTLIEB VOITH, Viena, III/1.**

122 2-5

Cine iubește

o față delicată, curată fără pistruși o piele
moale mlădioasă și un tein rosaceu?

Acela se spele zilnic cu cunoscutul

Săpun de lapte de erin

medicinal al lui 65 12-26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 băieți)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E.
Bucata cu câte 80 bani se află la:

Farmacia la „Ursu“ } în Sibiu.

I. B. Misselbacher

Parfumeria Meltzer, strada Cîsnădiei.

Gustav Meltzer, strada Gușteritei nr. 25.

CAROL ARZ, strada Cîsnădiei.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearini,
Piața-mare.

105 4-10

LOUIS MEISE,

birou tehnic, Sebeș, (Szászsebes).

Essență de Cheag.

A încheaga laptele, a face ieftin și în timp foarte scurt o brânză gustoasă.

De aflat în farmacia la „Ursu negru“ a lui

Guido Fabritius,

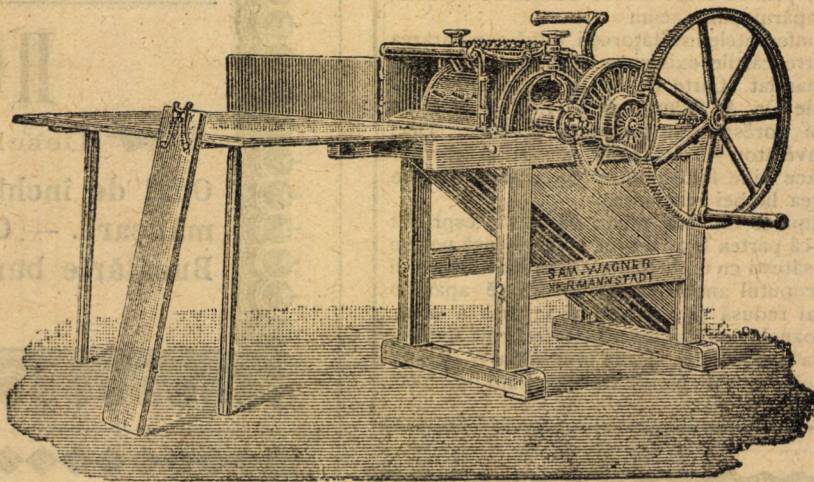
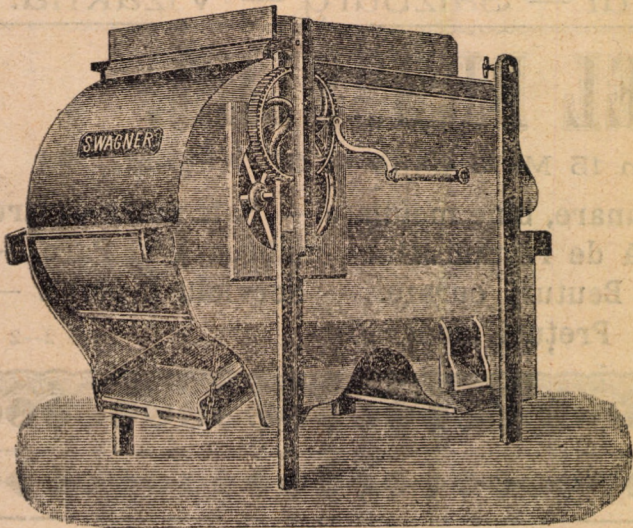
Sibiu, piața-mică.

139 1-5

SAM. WAGNER

prima turnătorie de fer, fabrică de mașini și unelte agricole, atelier de mori și prăvălie de fer

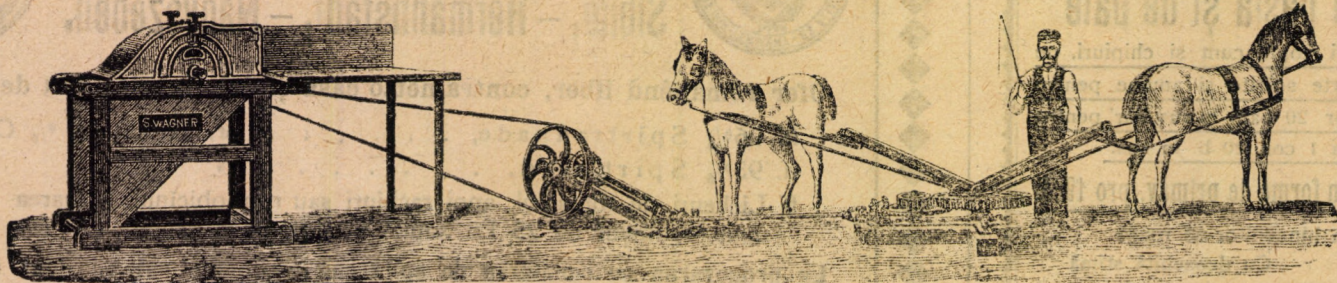
SIBIU, Piața de fân nr. 1.

Cele mai bune și mai escelente

Mașini de treerat grâu cu mâna și cu manej, **Mori de vânturat** (Ciure) **Triloruri**, **Greble de adunat** fânul, sfârmător de ocouruz precum și altele **mașini** și **unelte economice** se livrează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată.

141 1-8

Cataloage la cerere gratis și franco.

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște com. Sibiu.

Anunț.

»Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște«
acordă împrumuturi fără nici o proviziune
sau competență de scris, și anume:

I. Împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți
și împrumuturi cambiale

dela k 50 până la k 1000 cu 8%
" " 1000 " " 5000 " 7%
" " 5000 " " 20000 " 6 1/2 %
" " 20000 în sus " 6%

II. Împrumuturi ipotecare și împrumu-
turi cambiale cu acoperire ipotecară

dela k 100 până la k 1000 cu 7%
" " 1000 " " 5000 " 6 1/2 %
" " 5000 în sus cu 6%

III. Credite de cont-curent pe lângă
acoperire de hârtii de valoare sau ipotecă

sume până la k 5000 cu 6.8%
și peste 5000 " 6.3%

Interese decursive.

Din ședința direcțiunii ținută la 14 Aprilie 1904.

95 6-10

Direcțiunea.

• • Atelier de tinichigerie • •

Andreiu Szinte

Sibiu — str. Faurilor nr. 6 — Sibiu.

În acest atelier solid și bine arătat
s'au executat toate lucrările de tinci-
higerie, (cruci, acoperiș etc.) pentru
catedrala rom gr-or. din Sibiu, precum
și lucrările de tinichigerie pentru școala rom.
gr-or., pentru banca și edificiul judecătorei
cercuale din Seliște.

Comande pentru tot felul de lucrări de
tinichigerie, îndeosebi scocuri, acoperișe
de case, vile și biserici se execută cu cea
mai mare corectitate cu prețuri foarte con-
venabile.

104 4-6

Recunoștințe numeroase. — oio —
— o — Legături și convexiuni estinse.

„Institut de detectiv“

Sibiu — Hermannstadt — N-Szeben

Strada Gușterlii nr. 54.

Îngrijește de eruări, observații, supra-
veghe, procurare de dovezi, scrutare în
afaceri delicate, cum și comisiuni de ori-ce fel.
Informații despre afaceri comerciale și
personale (și în abonament fără deosebire
de loc, adică atât pentru Sibiu, cât și pentru
ori care loc din patrie și din străinătate.

Ranjare de cavaleri și comercianți, pro-
curare de ipotecă, executare de convensiuni,
colectare de anunțuri etc. etc. Comisiuni se
pot face și sub chifre. Discreția cea mai
strictă. Rezolvare momentană. Consultator
în toate afacerile.

Direcțiunea institutului.

La informații se se alătură porto
pentru retour. 96 7-26

Earăș de nou

pot să recomand cu conștiință liniștită
bine renumita mea

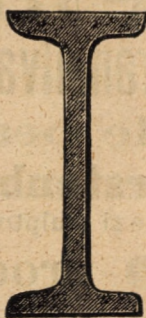
Parfumeria Meltzer

Strada Cisnădiei, edificiul comandel de corp,

spre a cumpăra de aici tot felul de articli
pentru îngrijirea pielii, a dinților, a părului, cum
și toate felurile de parfumuri, săpun de toaletă
etc. Principiul meu negustoresc: articli buni și
solizi cu prețuri eține, e recunoscut în general.

E îmbucurător, dacă poate cineva intra în un
local de negustorie cu deplină încredere și are
convingerea, că pentru banii sei scumpi capătă
în adevăr articlii corespunzători. Renumi-

Pentru scopuri de edificare.

124 3-10

Traverse ■ Fer în rude

■ Chel de fer (în păreți) ■

■ în tot felul de dimensiuni. ■

Împletituri de trestie pentru stucături

● Pappă asfalt pentru coperiș ●

Lespezi de izolat ■ Scânduri și lați

să află totdeauna în deposit, cu prețuri moderate

Andreiu Rieger

Prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer, SIBIU.

Carol Wultschner

Piața mare, nr. 5.

Prăvălia de mașini de cusut și de biciclete,

și recomandă depositul seu asortat cu mașini de cusut pentru
familii și industriași, fabricatul cel mai bun din țară și din
externe, cu prețurile cele mai ieftine.

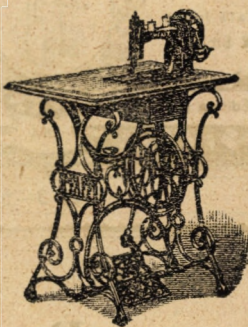
Singura reprezentanță

a renumitelor mașini de cusut Gritzner.

Montare și emailare proprie a bicicletelor.

Se află întotdeauna toate părțile constitutive pentru mașini de
cusut și biciclete. 49 8-26

Reparaturi de ori-ce sistem la mașini de cusut și biciclete se
execută cu garanță în atelierul meu cu prețuri foarte moderate.

A XXIV-a loterie de stat reg. ung. de binefacere

pentru scopuri de binefacere de folos general Loteria aceasta conține 7691 de câștiguri, în
suma totală de 365,000 Cor. cari se plătesc în număr.

Câștigul principal 150.000 Cor.

Mai departe:

1 Câștig principal cu	Cor. 50,000	20 câștiguri cu à	Cor. 500
1 „ „ „ „ „	20,000	50 „ „ „ „ „	100
1 „ „ „ „ „	10,000	100 „ „ „ „ „	50
2 câștiguri cu à	5,000	1000 „ „ „ „ „	20
5 „ „ „ „ „	2,000	6500 „ „ „ „ „	10
10 „ „ „ „ „	1,000		

Tragerea irevocabil la 30 Iunie 1904.

Un los costă 4 Coroane.

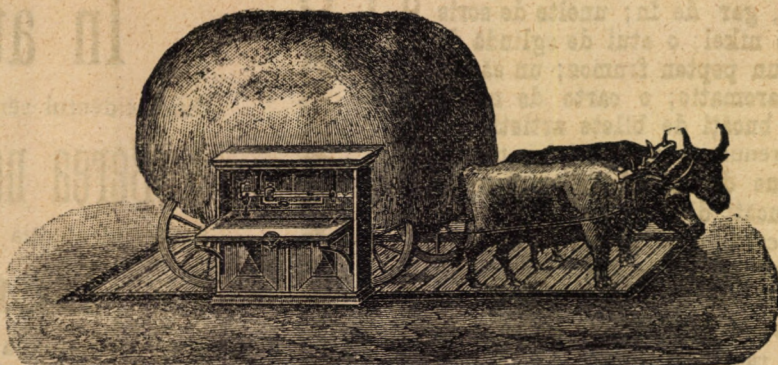
Losuri se capătă la Direcțiunea loteriei reg. ung. în Budapesta (oficiul principal de
vamă) la toate oficiile postale, de dare, de vamă și de sare, la toate gările și în cele mai multe
trafici și casse de schimb.

121 2-3

Direcțiunea loteriei de rente reg. ung.

Cel mai important obiect pentru fiecare

● econom și pentru ori-ce comună. ●

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess,

se poate încărcate.

capătă întreagă din fer și oțel (podul

Premiada în 1903 la expoziția industrială Sibiu,
medalia de aur 1903 la expoziția economică Bistrița
și premiu, medalia de argint.

Premiada în 1903 la expoziția industrială Sibiu,
medalia de aur 1903 la expoziția economică Bistrița
și premiu, medalia de argint.

Medalia de aur dela Expoziția științifică din București, 1903.

Enciclopedia Română
publicată din îndrăgirea și sub îndrumarea
ASOCIAȚIUNII
pentru
literatură română și cultura poporului român
de
Dr. C. Diaconovich.

Cu numeroase ilustrații
și hărți.

3160 pag. 8° mare — 37.622 articole.

3 tomuri
legate luxos
K 80.—

33 fasc.
broșurate
K 70.—

Editura și tiparul
1904

W. Krafft, Sibiu.

120 3-5

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țară și esoperează
împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai
ieftine interese, și anume pe termen de 10—70
ani cu 2%—5 $\frac{1}{4}$ %.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș
precum și la oficeri credit simplu și fără giranți.

La dorință servim cu informațiune,
rugând marcă pentru răspuns. 21 15—

„PECUNIA“

întreprindere de credit.

Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Eftin de minune!!

500 buoați cu fl. 1.85.

Un orologiu escelent și elegant, cu
garanță că umblă bine și în 36 de ore
numai odată trebuie tras, împreună cu
un lanț aurit; un admirabil ac de ora-
vată cu brillant-simili; un inel aurit
cu peatră imit. pentru domni ori dame;
o garnitură admirabilă, constatătoare din
bumbi de manșete, guler și un piept,
gar. 3%, aur-double, 6 buoați batiste
de buzunar, gar. de in; unelte de scris
elegante de nikel; o etui de oglindă de
toaletă cu un pepten frumos; un săpun
de toaletă aromatic; o carte de notițe
legată; 12 buoați de bilete artistice a
bărbaților renumiți ai secolului trecut,
72 buc. pene de cancelarie engleze și
încă 395 buoați diverse, cari sunt folo-
sitoare în casă, sunt gratis. Toate la
olaltă cu orologiu care singur prețuiește
acești bani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată
înainte prin casa de export

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pa-
chete dau gratis un frumos brl

— Lucru solid și prețul ieftin nu e avisat la —

RECLAM.

Marmură transilvană, granit svedian și industrie

— de peatră de syenit —

Gerstenbrein & Schneider

atelier de petrărie și sculptură, deposit de monumente pentru morminte,

● ● produse proprii ● ●

In colțul stradelor Trei-Stejari și Lastenstrasse, Sibiu.

Fabrica și centrala în Cluj (Kolozsvár) Desma-utcza 21.

Fillale: Orade, Sibiu. 114 4-10

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din Piața-mică nr. 2, tot în Piața-mică nr. 11

în dosul păpușarilor.

De oare-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin,
mă aflu în plăcută poziție a pute servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă
Dumnezeu îmi va ajuta — în cel mai scurt timp să 'mi asortez depositul cu tot felul de
mărfuri țărănești, precum *bumbac, pěr, lănică, arniciu, țesături*, mai multe soiuri de *pânză*,
cum și *cărpe de pěr*, etc.

Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în *cămeși de chiffon, creton, Oxford*
și *Trico*, apoi *ismene, gulere, manșete, cravate, cuverture de lână și bumbac*,
plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămeși de dame, camisole,
fuste, cretonuri, pergaturi, barcheturi, stoffe de pěr, și toate căptușelile recerute la
efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o miia aici neamintiți articli. O mică probă
ajunge ca să se convingă ori-cine despre efinăitatea și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Cu toată stima

89 7—

Angel Popescu.

Stropitoare pentru peronospora.

Ofer cele mai bune stropitoare (șprîțe)

Cornelia și Vermorell

veritabil, cu garanță de un an, pe cambiu de
plătit pro 1 Noemvrie c. cum și rude de fer,
fere de plug de Stirlia, coase sub garanțe, sape,
cule, lăcate și tot soiul de articli de fer, în
calitatea cea mai bună și cu prețurile cele mai eftine.

Victor Dahinten,

magazin de ferărie în Alba-Iulia lângă
Fântână

107 5-10

In atențiunea binevoitoare!

Din incidentul sărbătorilor de Paști apropiate vine la vînzare de azi începînd

Berea noastră de Martie (à la Pilsner)

Atrăgînd atenția asupra acesteia, cum și asupra

Berii bock-salvator

a noastre, recunoscută de escelentă, observăm încă, că berile noastre premiate la
espoziția industrială din anul trecut cu medalia de aur, sînt în totdeauna proaspete
dela cep, respective în butelii proaspete, aproape în toate ospetăriile, cafenelele,
băcăriile, etc.

re, rămînem

cu distincție stimă